Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część LIII.

Wydana i rozesłana:
w języku niemieckim: dnia 4. Września 1852,
w wydaniu niniejszem dnia 7. Września 1852.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LIII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 4. September 1852,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 7. September 1852.

Część LIII.

Wydana i rozesłana w języku niemieckim dnia 4. Września 1852; w wydaniu niniejszem dnia 7. Września 1852.

170.

Patent cesarski z dnia 24. Lipca 1852,

mocą którego przepisanym zostaje porządek dla adwokatów w Węgrzech, Kroacyi, Sławonii, banacie Temeskim i w województwie Serbskiem, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, z tem oraz postanowieniem, iż takowy od 1. Stycznia 1853 roku w wykonanie wstąpi.

My Franciszek Józef pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.: Arcyksiąże Austryi; Wielki-Książe Toskany i Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książe górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książe Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

zważywszy naglącą potrzebę uregulowania zastępstwa prawnego w Naszych krajach koronnych: w Węgrzech, w Kroacyi, Sławonii, w województwie Serbskiem i w banacie Temeskim, w sposobie odpowiednim, udzieliliśmy, po wysłuchaniu Naszych ministrów i zasięgnieniu zdania Naszej Rady państwa, załączonemu porządkowi dla adwokatów w powyższych krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, zatwierdzenie Nasze, i rozporządzamy w tym przedmiocie, co następuje:

I.

Załączony porządek dla adwokatów, wstąpi w wykonanie w powyżej wymienionych krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, począwszy od dnia 1go

LIII. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 4. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 7. September 1852.

170.

Kaiserliches Patent vom 24. Juli 1852,

womit eine Advocaten-Ordnung für Ungarn, Croatien, Slavonien, das Temeser Banat und die serbische Woiwodschaft, mit Ausnahme der Militärgränze, mit der Bestimmung vorgeschrieben wird, dass dieselbe vom 1. Jänner 1853 an in Wirksamkeit zu treten hat.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Grossherzog von Toscana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Grossfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Grosswoiwod der Woiwodschaft Serbien etc. etc.

haben in Erwägung der dringenden Nothwendigkeit, die Rechtsvertretung in Unseren Kronländern: Ungarn, Croatien, Slavonien, der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate auf eine zweckmässige Weise zu regeln, nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes, der beiliegenden Advocaten-Ordnung für diese Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze, Unsere Genehmigung zu ertheilen und darüber zu verordnen befunden, wie folgt:

I.

*Die angeschlossene Advocaten-Ordnung hat in den erwähnten Kronländern, mit Ausnahme der Militärgränze, vom **1. Jänner 1853** angefangen, in Wirksamkeit zu treten, wo-*

Stycznia 1852 r., przez co oraz zniesione zostają w nich wszystkie dawniejsze ustawy, odnoszące się do wykonywania adwokatury.

II.

Osoby, które przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, otrzymały według ustaw dawniejszych dyplom na adwokatów cywilnych lub wekslowych, lecz nie wykonywały wcale adwokatury w przeciągu pięciu lat ostatnich, z reguły nie będą już więcej przypuszczone do wykonywania onejże.

Tylko wyjątkowo będzie mógł minister sprawiedliwości udzielić im na to pozwolenie, z przyczyn na szczególny wzgląd zasługujących, przy czem jednakże wykazać winny dotychczasowe zatrudnienie, nieposzlakowane imię, i ciągle dobre zachowanie swoje, oraz poddać się pod egzamin, przepisany w ustępie III. i wypełnić wszelkie inne warunki, które im wskaże minister sprawiedliwości.

III.

Adwokaci zaś, którzy w przeciągu ostatnich lat 5 wykonywali adwokaturę, albo ciągle, albo z przerwą, będą wprawdzie przypuszczeni do dalszego jej wykonywania, wszelako będą musieli poddać się powtórnemu egzaminowi z obowiązujących ustaw cywilnych i karnych, w jednym z sądów dystryktualnych wyższych (w tabuli banalnej, w sądzie wyższym krajowym) i wykazać przed przypuszczeniem do tegoż egzaminu, dobre zachowanie i nieposzlakowane imię swoję.

Aż do złożenia wspomnionego egzaminu, będą mogli wykonywać adwokaturę tylko za pozwoleniem ministra sprawiedliwości, i po wypełnieniu przepisanej przysięgi (§. 7. porządku dla adwokatów).

IV.

Proźby o przypuszczenie do tymczasowego wykonywania adwokatury i do złożenia egzaminu, przepisanego w ustępie III. podawać należy do tego sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego, w którego obrębie adwokat praktykę swoję nadal wykonywać zamierza, który to sąd przedstawi proźbę ministrowi sprawiedliwości przy załączeniu opinii swojej. Kandydat przypuszczony do egzaminu, musi złożyć egzamin ze skutkiem, najdalej w przeciągu dwóch lat po ogłoszeniu niniejszego patentu, inaczej wyłączonym zostanie od dalszego wykonywania adwokatury.

V.

Od rzeczonego egzaminu dyspensowanymi być mogą tylko tak zwani adwokaci tabularni, którzy dotąd prowadzili procesa, wiszące w byłej kuryi królewskiej w pierwszej i ostatniej instancyi i pochodzące po największej części z pretensyj donacyjnych i awitykalnych, a to tylko w tym przypadku, jeżeli się ograniczą na prowadzenie dalsze i ukończenie tychże procesów, o ile takowe jeszcze dopuszczalnemi będą w sądach, wstępujących w miejsce kuryi królewskiej (tabuli królewskiej), i oraz jeżeli na inne sprawy, żadnego wpływu jako zastępcy mieć nie chcą.

Tacy adwokaci winni będą podać wyraźne oświadczenie swoje z okazaniem dyplomu adwokackiego i z alegatami co do dobrego zachowania i nieposzlakowanego

durch zugleich alle früheren, in denselben über die Ausübung der Advocatur bestandenen Vorschriften ausser Kraft gesetzt werden.

II.

Jene Personen, welche vor der Kundmachung dieser Verordnung ein, den früheren Gesetzen gemäss ausgefertigtes Diplom als Civil- oder Wechsel-Advocaten zwar erlangt, aber die Advocatur während der letzten 5 Jahre gar nicht ausgeübt haben, sind in der Regel zur Ausübung derselben nicht mehr zuzulassen.

Nur ausnahmsweise kann ihnen die Bewilligung hiezu aus besonders rücksichtswürdigen Gründen von dem Justizminister ertheilt werden, wobei sie sich jedoch sowohl über ihre bisherige Beschäftigung, ihre Unbescholtenheit und ihr stetes Wohlverhalten auszuweisen, als auch der im III. Absatze vorgeschriebenen Prüfung zu unterziehen und alle übrigen Bedingungen zu erfüllen haben, welche ihnen von dem Justizminister vorgezeichnet werden.

III.

Jene Advocaten, welche die Advocatur während der letzten 5 Jahre entweder fortwährend, oder unterbrochen ausgeübt haben, werden zur Fortsetzung derselben zwar zugelassen, sie müssen sich aber vor einem der Districtual-Obergerichte (Banaltafel, Oberlandesgerichte) einer Ueberprüfung über die bestehenden Civil- und Strafgesetze unterziehen, und vor der Zulassung zu derselben über ihr Wohlverhalten und ihre Unbescholtenheit genügend ausweisen.

Bis zur Ablegung dieser Prüfung dürfen sie die Advocatur bloss gegen Bewilligung des Justizministers und nach Leistung des vorgeschriebenen Eides (§. 7 der Advocaten-Ordnung) ausüben.

IV.

Die Gesuche um Zulassung zu der mittlerweiligen Ausübung der Advocatur und zur Ablegung der im Absatze III vorgeschriebenen Prüfung sind bei jenem Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte einzubringen, in dessen Gerichtsbezirke der Advocat seine Praxis fortsetzen will und von diesem mit seinem Gutachten dem Justizminister zur Entscheidung vorzulegen. Die Prüfung selbst aber muss von jedem der zu derselben zugelassenen Bewerber bei dem nämlichen Obergerichte längstens binnen 2 Jahren nach Kundmachung dieses Patentes mit Erfolg abgelegt werden, widrigenfalls derselbe von der ferneren Ausübung der Advocatur auszuschliessen wäre.

V.

Von dieser Prüfung sind nur die sogenannten Tabular-Advocaten, welche bisher die bei der vormaligen königlichen Curie in erster und letzter Instanz anhängigen, meistens aus Donational- und Aviticitäts-Ansprüchen herrührenden Tabular-Processe führten, auf den Fall zu dispensiren, wenn sie sich bloss auf die Fortsetzung und Beendigung dieser Processe, so weit sie noch zulässig seyn werden, bei den an die Stelle der königlichen Curie (königlichen Tafel) tretenden Gerichten beschränken wollen und auf andere Rechtssachen als Vertreter keinen Einfluss zu nehmen wünschen.

Solche Advocaten müssen ihre bestimmte Erklärung hierüber mit Vorweisung ihres Advocaten-Diplomes und mit den Belegen über ihr Wohlverhalten und ihre Unbescholtenheit

imienia swego, do sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego, a to w przeciągu miesięcy 6 po ogłoszeniu patentu niniejszego.

Sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, sporządzić winien osobny wykaz tych adwokatów i przedłożyć takowy ministrowi sprawiedliwości, po upływie wyż ustanowionego terminu.

VI.

Oprócz tego przypadku, będzie mógł minister sprawiedliwości, z przyczyn na szczególny wzgląd zasługujących, uwolnić od składania egzaminu przepisanego w ustępie III. adwokatów, znanych korzystnie z prac dłuższych praktycznych, i dozwolić im dalszego pełnienia adwokatury w jednym z obrębów sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego.

VII.

Przez złożenie egzaminu, wspomnionego w ustępie III, albo przez uwolnienie od takowego (ustęp V), ustanie dotychczasowa różnica między adwokatami cywilnymi i wekslowymi. Każdy adwokat winien w proźbie swojej o dalsze prowadzenie adwokatury, wyrazić szczegółowo miejsce, w którym na przyszłość obrać sobie życzy siedzibę urzędu swego, lub też uczynić wzmiankę, iż wybór przyszłego miejsca przeznaczenia swego, zostawia do woli ministra sprawiedliwości.

VIII.

Sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, winien od wszystkich adwokatów, którym minister sprawiedliwośsi pozwolił dalszego prowadzenia adwokatury, odebrać przysięgę według nowej formuły, i takowych zamieścić stosownie do udzielonego pozwolenia albo w wykazie ogólnym, albo w wykazie byłych adwokatów tabularnych. Wszelkie przepisy, objęte w ustawie niniejszej, rozciągnąć należy także i na tych adwokatów, o ile przepisy przechodowe nie czynią w tem wyjątku.

IX.

Jak dalece adwokaci, ustanowieni przy urzędach fiskalnych królewskich czyli kameralnych (fiskale królewsko-dyrektorscy i kameralni), podciągnieni być mają pod egzamin z ustaw sądowych, nowo zaprowadzonych, o tem stanowić będą szczególne rozporządzenia.

X.

Nasz minister sprawiedliwości, ma sobie poleconem wykonanie ustawy niniejszej.

Dan w Hermansztadzie w Siedmiogrodzie dnia 24. Lipca 1852 r.

Franciszek Józef.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p. **Krauss** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:
W. Wacek m. p.

dem betreffenden Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte binnen 6 Monaten nach Kundmachung dieses Patentes schriftlich überreichen.

Das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht aber hat über diese Advocaten ein eigenes Verzeichniss zu verfassen, und dasselbe nach Ablauf des hier festgesetzten Anmeldungs-Termines, dem Justizminister vorzulegen.

VI.

Ausserdem bleibt es dem Justizminister vorbehalten, einzelne bereits durch ihre längeren praktischen Leistungen bewährte Advocaten, über ihr Ansuchen, von Ablegung der im Absatze III erwähnten nochmaligen Prüfung, aus besonders rücksichtswürdigen Gründen zu entheben und ihnen die fernere Ausübung der Advocatur in einem der Oberlandes- oder Districtual-Obergerichts-Bezirke zu gestatten.

VII.

Durch die Ablegung der im III. Absatze erwähnten Prüfung oder durch die erlangte Enthebung von derselben (Absatz V) hört der bisherige Unterschied zwischen Civil- und Wechsel-Advocaten für die Zukunft auf. Jeder Advocat muss in seinem Gesuche um Fortsetzung der Advocatur den Ort, wo er künftig seinen Amtssitz nehmen will, bestimmt angeben, oder darin bemerken, dass er die Wahl seines künftigen Bestimmungs-Ortes dem Justizministerium überlasse.

VIII.

Das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht hat alle Advocaten, denen die Fortsetzung der Advocatur von dem Justizminister gestattet wird, nach der neu vorgeschriebenen Eidesformel zu beeidigen, und nach Verschiedenheit der ertheilten Befugniss entweder in das allgemeine Verzeichniss, oder in jenes der vormaligen Tabular-Advocaten einzutragen. Alle in der gegenwärtigen Advocaten-Ordnung enthaltenen Verfügungen sind auch auf diese Advocaten in volle Anwendung zu bringen, insoweit davon durch die Uebergangsbestimmungen keine Ausnahme gemacht wird.

IX.

In wieferne die, bei den königlichen oder Cameral-Fiscalämtern gegenwärtig angestellten Advocaten (königlichen Directorats- und Cameral-Fiscale) einer Prüfung aus der neu eingeführten Justizgesetzgebung zu unterziehen sind, bleibt besonderen Verfügungen vorbehalten.

X.

Unser Minister der Justiz ist mit der Vollziehung dieses Gesetzes beauftragt.

Gegeben zu Hermannstadt in Siebenbürgen den 24. Juli 1852.

Franz Joseph m. p.

Gr. Buol-Schauenstein m. p. **Krauss** m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung:

W. Wacek m. p.

PORZĄDEK DLA ADWOKATÓW

we Węgrzech, w Kroacyi, Slawonii, w banacie Temeskim i w województwie Serbskiem, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego.

Rozdział pierwszy.

O warunkach do pozyskania adwokatury.

§. 1.

Adwokaturę można wykonywać tylko w skutku upoważnienia, otrzymanego od władzy właściwej (§. 5.).

§. 2.

Warunki prośby o wykonywanie adwokatury, są następujące:

a) prawo obywatelstwa austryackiego,

b) pełnoletność fizyczna,

c) nieskazitelne życie,

d) godność doktora praw i egzamin, z dobrym skutkiem złożony, w sposobie i czasie przepisanym po porzedniej praktyce.

§. 3.

W szczególności nie są zdolnymi do pozyskania adwokatury:

1. Ci, którzy zapadli w konkurs lub pod kuratelą zostają.

2. Ci, którzy przez sądy karne uznanymi zostali za winnych konkursu oszustnego, zbrodni, wykroczenia, pochodzącego z chciwości zysku, lub obrażającego obyczajność publiczną, albo przestępstwa pochodzącego z chciwości zysku, równie jak ci, którzy za inne jakie przekroczenie ustawy, skazanymi zostali na karę więzienia najmniej miesięcy sześciu.

§. 4.

Z adwokaturą nie da się połączyć ani urząd publiczny płatny, ani też trudnienie się sprawami stręczycielskiemi (meklerskiemi, — sensalnemi).

Gdyby trudnienie się sprawami pobocznemi innego rodzaju przeszkadzało adwokatowi w należytem pełnieniu obowiązków stanu swego, w takim razie sąd wyższy krajowy albo dystryktualny, będzie mocen nałożyć na niego obowiązek albo złożenia adwokatury w terminie stosownym albo zaniechania spraw pobocznych.

§. 5.

Adwokatów mianować będzie minister sprawiedliwości, który także oznaczy liczbę ich na każdy obręb sądów wyższych dystryktualnych, sądów wyższych krajowych, albo tabuli banalnej, tudzież rozdzielenie ich po różnych miejscach sądowych, po wysłuchaniu tychże sądów wyższych i wydziału adwokackiego, stosownie do okazującej się potrzeby.

§. 6.

Jeżeli się okaże potrzeba ustanowienia adwokata w pewnem miejscu, lub jeżeli chodzi o mianowanie na opróżnione miejsce adwokackie, wówczas sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, rozpisze konkurs, wszelako w pierwszym przypadku, tylko

Advocaten-Ordnung

für Ungarn, Croatien, Slavonien, das Temeser Banat und die serbische Woiwodschaft, mit Ausnahme der Militärgränze.

Erstes Hauptstück.

Bedingungen zur Erlangung der Advocatie.

§. 1.

Die Advocatur kann nur in Folge einer von der hiezu berechtigten Behörde (§. 5), ertheilten Ermächtigung ausgeübt werden.

§. 2.

Die Erfordernisse, um die Erlaubniss zur Ausübung der Advocatur ansuchen zu können, sind folgende:

a) *das österreichische Staatsbürgerrecht;*

b) *die erreichte physische Grossjährigkeit;*

c) *unbescholtener Lebenswandel;*

d) *die juridische Doctorswürde und die nach vorausgegangener Praxis in der vorgeschriebenen Art und Zeit mit Erfolg bestandene Prüfung.*

§. 3.

Insbesondere sind unfähig die Advocatur zu erlangen:

1. diejenigen, welche sich im Concurs oder unter Curatel befinden,

2. diejenigen, welche von den Strafgerichten eines strafbaren Concurses, eines Verbrechens, eines aus Gewinnsucht hervorgegangenen oder die öffentliche Sittlichkeit verletzenden Vergehens, oder einer aus Gewinnsucht begangenen Uebertretung schuldig erkannt, oder wegen einer anderen Gesetzesübertretung zu einer wenigstens sechsmonatlichen Freiheitsstrafe verurtheilt wurden.

§. 4.

Mit der Advoctur ist weder ein besoldetes Staatsamt, noch die Ausübung von Mäkler- (Sensarie-) Geschäften vereinbar.

Sollte ein Advocat durch die Betreibung von Nebengeschäften anderer Art an der gehörigen Ausübung der Advocatur verhindert werden, so ist das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht ermächtiget, ihm binnen einer angemessenen Frist die Niederlegung der Advocatur, oder das Aufgeben der Nebengeschäfte zur Pflicht zu machen.

§. 5.

Die Advocaten werden von dem Justizminister ernannt, welcher auch die Zahl derselben für den Sprengel jedes Districtual-Obergerichtes, Oberlandesgerichtes oder der Banal-Tafel und deren Vertheilung an die verschiedenen Gerichtsorte, nach Vernehmung dieser Obergerichte und des Advocaten-Ausschusses, dem jeweiligen Bedürfnisse gemäss, bestimmen wird.

§. 6.

Zeigt sich an einem Orte die Bestellung eines Advocaten nothwendig, oder handelt es sich um die Besetzung erledigter Advocatenstellen, so hat das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht im ersteren Falle jedoch nur nach eingeholter Bewilligung des Justizmini-

po zasięgnieniu pozwolenia u ministra sprawiedliwości, a po upływie terminu, do konkursu wyznaczonego, uczyni wniosek do ministra sprawiedliwości względem zamianowania, po wysłuchaniu wydziału adwokatów, jeżeli takowy istnieje, i sądu właściwego pierwszej instancyi.

§. 7.

Od każdego adwokata, zamianowanego przez ministra sprawiedliwości, sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, odbierze przysięgę według formuły Nr 1, i zamieści go w wykazie adwokatów. O tem należy zawiadomić tak wydział adwokatów jako też właściwe sądy pierwszej instancyi, i uczynić relacyę do najwyższego trybunału sądowego.

§. 8.

Adwokat nowo zamianowany, który w ciągu trzech miesięcy po zamianowaniu, nie prosi o przypuszczenie do przysięgi, i nie rozpocznie urzędowania swego, uważanym będzie tak, jak gdyby się zrzekł zamianowania swego.

Rozdział drugi.

O prawach i obowiązkach adwokatów.

§. 9.

Prawo każdego adwokata, bronienia stron w cywilnej drodze prawa, rozciąga się na cały obręb wyższego sądu dystryktualnego (sądu wyższego krajowego, tabuli banalnej), w którym ma siedzibę swoję. Żaden adwokat nie może zmienić miejsca zamieszkania swego bez pozwolenia ministra sprawiedliwości. Równie bez pozwolenia sądu wyższego krajowego, nie będzie się mógł oddalić z obrębu jego; pozwolenie zaś wtedy tylko udzielonem mu być może, jeżeli wykaże cel podróży swojej i oraz, iż ustanowił substytuta na czas nieobecności swojej.

Prawo bronienia stron przed sądami karnemi, określonem jest w ustawie o postępowaniu karnem.

§. 10.

W ogólności, winien adwokat polecone sobie sprawy kierować stosownie do przysięgi wykonanej, być pilnym, rzetelnym i zachowywać tajemnicę.

Również winien adwokat postępowaniem swojem okazać się godnym zaufania i poważania, jakiego wymaga stan jego.

§. 11.

Adwokat przyjmując sprawę jaką, winien przedewszystkiem rozważyć czyli sprawa jest sprawiedliwą i bronioną być może; tym końcem winien adwokat, przed jej przyjęciem, a mianowicie, jeżeli strona występuje jako powód, wybadać:

a) czego strona żąda w przedmiocie głównym, a czego w pobocznym;

b) jakim sposobem w stanie jest udowodnić skargę i każdą okoliczność jej;

steriums einen Concurs auszuschreiben, und sobald der Concurstermin verstrichen ist, nach Vernehmung des Ausschusses der Advocaten, wenn ein solcher bereits bestellt ist, und des betreffenden Gerichtes erster Instanz den Besetzungsvorschlag an das Justizministerium zu erstatten.

§. 7.

Jeder von dem Justizminister ernannte Advocat ist von dem Oberlandes-Districtual-Obergerichte nach der Eidesformel Nr. 1 zu beeidigen und in das Verzeichniss der Advocaten einzutragen. Hievon ist sowohl dem Ausschusse der Advocaten, als den betreffenden Gerichtsbehörden erster Instanz Kenntniss zu geben, und dem obersten Gerichtshofe die Anzeige zu erstatten.

§. 8.

Ein neu ernannter Advocat, welcher binnen drei Monaten nach seiner Ernennung, um die Zulassung zur Eidesleistung nicht ansucht, und sein Amt nicht antritt, wird so angesehen. als ob er auf die Ernennung Verzicht geleistet hätte.

Zweites Hauptstück.

Rechte und Pflichten der Advocaten.

§. 9.

Das Recht jedes Advocaten. Parteien im Civil-Rechtswege zu vertreten, erstreckt sich auf den ganzen Sprengel des Districtual-Obergerichtes (Oberlandesgerichtes, der Banal-Tafel), in welchem er seinen Wohnsitz hat. Kein Advocat darf aber den ihm angewiesenen Wohnsitz ohne Genehmigung des Justizministers verändern. Auch darf er sich nicht ohne Genehmigung des Obergerichtes aus dem Districte desselben entfernen, und die Genehmigung hiezu ist ihm nur dann zu ertheilen, wenn er sich sowohl über den Zweck seiner Reise. als über die Bestellung eines Substituten für die Zeit seiner Abwesenheit auszuweisen vermag.

Das Vertretungsrecht vor den Strafgerichten wird durch die Strafprocess-Ordnung bestimmt.

§. 10.

Der Advocat hat im Allgemeinen die ihm unvertrauten Geschäfte seinem Eide gemäss zu besorgen und ist dabei in seinem Amte zum Fleisse. zur Redlichkeit und zur Verschwiegenheit verpflichtet.

Auch hat sich ein Advocat durch sein Verhalten des Vertrauens und der Achtung. welche sein Beruf erfordert, stets würdig zu beweisen.

§. 11.

Wenn ein Advocat um die Vertretung angegangen wird, hat er vor Allem zu erwägen. ob die Rechtssache gerecht und daher zur Vertretung geeignet sei; zu diesem Ende soll er vor Uebernahme der Vertretung untersuchen, und zwar, falls seine Partei als Kläger auftritt:

a) *was dieselbe in der Hauptsache und an Nebenverbindlichkeiten fordere;*

b) *wie sie die Klage und jeden Umstand derselben zu erweisen, vermögend sei;*

c) czy na tę lub owę okoliczność ma dowody na piśmie i gdzie się dowody te znajdują;

d) kogo na tę lub owę okoliczność na świadka wezwać może;

e) które okoliczności zaprzysiądz strona jest gotowa, a

f) na które możeby wypadało wskazać przysięgę stronie przeciwnej.

§. 12.

Jeżeli strona, obrony adwokata używająca, jako pozwana w sprawie występuje, wówczas winien adwokat szczególniej roztrząsnąć skargę, rozważyć należycie wszelkie obrony, jakie przeciw niej wnoszone być mogą, i rozpoznawać dowody, któremi okoliczności czynu rzecz rozstrzygające, popartemi być mają.

§. 13.

W obudwóch przypadkach, winien adwokat ułożyć na piśmie stan czynu, stanowiącego przedmiot rozprawy sądowej *(species facti)*, wyrazić w nim podane przez stronę okoliczności i dowody, który to opis przez stronę, jeżeli ta pisać umie, podpisanym, a odpis onegoż, przez adwokata podpisany, stronie na żądanie jej, wydanym będzie. Oryginał winien adwokat przedłożyć sędziemu na każde jego żądanie. Jednakże treść onegoż, bez pozwolenia jego stronie przeciwnej zakomunikowaną być nie powinna, ani też przy rozstrzygnieniu sprawy, żaden wzgląd na nią mianym być nie może, jeżeli w ciągu procesu, z niej użytku nie zrobiono.

Jeżeli adwokat zaniedbał uczynić *species facti*, a strona jego o to użala się, iż z jej szkodą pominął okoliczności czynu albo dowody, lub przyznał fałszywie okoliczności, wprowadzone przez stronę przeciwną, wówczas, gdy idzie o jego własną odpowiedzialność, domniemywanie służyć będzie stronie jego przeciw niemu. Oprócz tego, ulegnie karze za zaniedbanie prawnych przepisów.

§. 14.

Następnie winien adwokat, stosownie do okoliczności, wybadywać dalej, w szczególności:

a) czy do sprawy nie powinno wpływać więcej stron;

b) czy niektóre z nich nie zostają pod kuratelą;

c) jakim sposobem możnaby się wprzód opatrzyć w potrzebne dokumenta i dowody;

d) jakiej władzy sądowej pozwany podlega;

e) czy skarga nie powinna być wystosowaną przeciw więcej osobom;

f) czy które z nich nie zostają pod kuratelą;

g) czy nie należy kogo przypozwać w drodze ewikcyi;

h) czy nie wypada przed lub w ciągu sprawy przedsięwziąć środków na drodze tymczasowego zabezpieczenia.

§. 15.

Adwokat, wezwany przez stronę do obrony, nie może jej odmówić, jeżeli sprawa jest sprawiedliwą, przez wzgląd na stan, znakomitość albo majątek jednej lub drugiej strony, albo w ogólności bez przyczyny gruntownej.

c) *ob für diesen oder jenen Umstand schriftliche Beweise vorhanden seien und wo sich dieselben befinden;*

d) *wer über diesen oder jenen Umstand als Zeuge angeführt werden könne;*

e) *welche Umstände die Partei zu beschwören erbietig sei, und*

f) *über welche allenfalls dem Gegentheile ein Eid aufgetragen werden soll.*

§. 12.

Ebenso soll der Advocat, wenn die, seine Vertretung suchende, Partei als Beklagter aufzutreten hat, vorzüglich die Klage wohl untersuchen, die dagegen streitenden Einwendungen wohl erwägen und den Behelfen, wodurch die entscheidenden Thatumstände erwiesen werden wollen, nachforschen.

§. 13.

In beiden Fällen soll der Advocat über den Gegenstand des Streites einen schriftlichen Aufsatz (species facti) *verfassen, darin die ihm angegebenen Thatsachen und Beweismittel genau anführen, denselben von der Partei, falls sie des Schreibens kundig ist, fertigen lassen, und eine Abschrift davon unter seiner Fertigung der Partei auf ihr Verlangen hinausgeben. Das Original ist er dem Richter auf jedesmaliges Begehren vorzulegen schuldig. Doch darf der Inhalt desselben ohne seine Einwilligung dem Gegner nicht mitgetheilt, noch in soferne im Processe davon kein Gebrauch gemacht worden ist, bei der Entscheidung berücksichtiget werden.*

Hat der Advocat die Aufnahme der species facti *vernachlässiget und wird von seiner Partei Beschwerde geführt, dass er Thatsachen oder Beweismittel zu ihrem Nachtheile übergangen oder von dem Gegner angeführte Thatumstände irrigerweise zugegeben habe, so soll, in so weit es sich um seine eigene Verantwortlichkeit handelt, die Vermuthung wider ihn und für seine Partei gelten. Auch ist er wegen der unterlassenen Beobachtung des Gesetzes zu bestrafen.*

§. 14.

Der Advocat soll dann nach Beschaffenheit der Umstände vorzüglich weiters untersuchen:

a) *ob nicht etwa mehrere an der Klage Theil zu nehmen haben;*

b) *ob nicht einige davon unter Curatel stehen;*

c) *auf welche Art vorläufig die benöthigten Urkunden und Behelfe beizuschaffen seien;*

d) *unter welcher Gerichtsbarkeit der Beklagte stehe;*

e) *ob nicht die Klage wider Mehrere zu stellen sei;*

f) *ob nicht einige davon unter der Curatel stehen;*

g) *ob nicht von Jemanden die Vertretung zu begehren sei;*

h) *ob nicht bis zur Austragung der Streitsache auch andere rechtliche Vorsichten zu treffen seien.*

§. 15.

Kein Advocat, der von einer Partei um Vertretung angegangen wird, darf dieselbe in einer gerechten Sache aus Rücksicht auf Stand, Ansehen oder Vermögen des einen oder anderen Theiles, oder überhaupt ohne gegründete Ursache verweigern.

Za dostateczne powody odmówienia obrony, uważać należy:

a) jeżeli adwokat uznaje sprawę za niepodobną do przeprowadzenia;

b) jeżeli już jest zarzucony pracami powołania swego;

c) jeżeli w sprawie, w mowie będącej, lub z nią w związku zostającej, bronił albo jeszcze broni strony przeciwnej, lub jej dodanym jest w ogóle za rzecznika; — albo też gdyby przez przyjęcie pełnomocnictwa, przekroczył obowiązek wierności i zachowania tajemnicy, względem dawniejszego pełnomocodawcy swego: nakoniec

d) jeżeli przeciwnik z adwokatem w bliskiem zostaje pokrewieństwie lub powinowactwie.

§. 16.

Jeżeli adwokat sprawę przyjmuje, będzie winien zaopatrzyć się w pełnomocnictwo na piśmie, które może być wystawione także pozasądownie, lecz podpisanem być winno własnoręcznie przez pełnomocdawcę. W pełnomocnictwie, musi być ustanowiony substytut, na przypadek gdyby adwokatowi przeszkoda stanęła w drodze, albo musi być adwokatowi udzielone prawo obrania sobie substytuta. Pełnomocnictwo wystawione być winno oraz także i na dziedziców pełnomocdawcy.

§. 17.

Pełnomocnictwo wystawione być może albo ogólnie, to jest obejmować prawo bronienia wszystkich spraw prawnych pełnomocdawcy, albo szczególnie t. j. wyraźnie tylko ograniczyć się na przypadek prawny w mowie będący.

Do wskazywania, przyjmowania i odkazywania przysiąg, do zawierania ugód, do podnoszenia pieniędzy lub rzeczy wartość pieniężną mających, adwokat zaopatrzony być winien pełnomocnictwem, szczegółowo do tego rodzaju spraw wystawionem.

§. 18.

Co do obowiązku zastępcy, względem wykazania się należycie wystawionem pełnomocnictwem, zachować należy przepisy następujące:

a) Jeżeli adwokat stawa przed sądem w nieobecności strony, bez okazania należycie wystawionego pełnomocnictwa, rozprawa toczyć się nie może, albo przynajmniej wyrok w tej sprawie dopóty wydanym nie będzie, dopóki nie okaże następnie pełnomocnictwa, do czego mu sąd według potrzeby stosowny termin wyznaczyć może. Pełnomocnictwo może być złożone albo w oryginale, albo w odpisie wierzytelnym.

b) Jeżeli się podaje pisma procesowe, adwokat przyłączyć winien pełnomocnictwo lub jego odpis wierzytelny zawsze do pierwszego pisma, a w ogóle, każde pismo, które adwokat podaje w imieniu strony swojej, podpisane być musi przez niego własnoręcznie, własnem jego nazwiskiem.

Adwokat musi być gotowym okazać sądowi oryginał pełnomocnictwa na każde jego żądanie.

§. 19.

W postępowaniu prawnem, adwokat stosować się winien ściśle do obowiązującej ustawy procesowej; chronić się wszelkiego przekraczania prawa i prawdy; nie czynić zwłok, ani też na nie stronie przeciwnej zezwalać; wystrzegać się zbytecznej rozwlekłości, i nie nagabywać sądów w sprawach już rozstrzygniętych.

Hinreichende Gründe, die Vertretung zu verweigern sind:

a) *wenn der Advocat die Rechtssache unausführbar findet;*

b) *wenn er schon mit Berufsarbeiten überhäuft ist:*

c) *wenn er in der fraglichen, oder in einer mit derselben zusammenhängenden Rechtssache die Gegenpartei schon vertreten hat, oder noch vertritt, oder als ihr Rechtsanwalt überhaupt bestellt ist, oder wenn er durch Uebernahme des Auftrages die Pflicht der Treue und Verschwiegenheit gegen seinen früheren Machtgeber verletzen würde: endlich*

d) *wenn der Gegner mit dem Advocaten nahe verwandt oder verschwägert ist.*

§. 16.

Wenn der Advocat sich entschlossen hat, die Vertretung anzunehmen, soll er sich sogleich mit einer schriftlichen Vollmacht versehen, welche auch aussergerichtlich ausgestellt werden kann, aber von dem Machtgeber eigenhändig zu unterfertigen ist. In der Vollmacht muss für den Fall der Verhinderung des Advocaten ein Substitut ernannt, oder dem Ersteren das Befugniss eingeräumt seyn, selbst einen Substituten zu erwählen. Auch muss die Vollmacht zugleich auf die Erben des Machtgebers lauten.

§. 17.

Die Vollmacht kann entweder eine allgemeine, also auf das Recht zur Vertretung in allen Rechtsangelegenheiten des Gewaltgebers lautende, oder eine besondere, d. h. ausdrücklich auf den vorliegenden Rechtsfall ertheilt seyn.

Soll aber der Advocat in seiner Vertretung berechtiget seyn, Eide aufzutragen, anzunehmen, oder zurückzuschieben, Vergleiche zu schliessen, Geld oder Geldeswerth zu erheben, so muss die Vollmacht insbesondere auf diese Gattung der Geschäfte lauten.

§. 18.

In Betreff der Verbindlichkeit des Vertreters, sich mit der ordentlich ausgestellten Vollmacht auszuweisen, sind folgende Bestimmungen zu beobachten.

a) *Erscheint der Advocat bei einer Tagsatzung ohne die Partei vor Gericht, so kann ohne Vorweisung einer ordentlichen Vollmacht die Verhandlung nicht aufgenommen, oder wenigstens das Urtheil nicht geschöpft werden, ehe die Vollmacht nachgetragen ist, wozu das Gericht nöthigen Falles eine angemessene Frist ertheilen kann. Die Vollmacht kann in Urschrift, oder in beglaubigter Abschrift beigebracht werden;*

b) *sind Satzschriften zu erstatten, so muss von dem Advocaten die Vollmacht, oder deren beglaubigte Abschrift stets der ersten Schrift beigelegt und überhaupt jede Schrift, welche ein Advocat für seine Partei überreicht, von demselben eigenhändig mit seiner Namensfertigung bezeichnet seyn.*

In allen Fällen muss der Advocat stets bereit seyn, das Original der Vollmacht dem Gerichte auf jedesmaliges Verlangen vorzuweisen.

§. 19.

In dem Rechtsverfahren hat sich der Advocat genau nach der bestehenden Process-Ordnung zu benehmen, sich jeder Verdrehung des Rechtes und der Wahrheit zu enthalten, keine Verzögerungen zu veranlassen oder dem Gegner zu gestatten, jede überflüssige Weitläufigkeit zu vermeiden und die Gerichte in bereits entschiedenen Sachen nicht zu behelligen.

§. 20.

Adwokat w postępowaniu słownem, równie jak piśmiennem, winien się wystrzegać wszelkich osobistości lub wyrazów obrażających tak przeciw stronie prywatnej, jak przeciw zastępcy jego; nie spuszczać nigdy z oka winnego uszanowania sądom, dla tego też w rozprawach przed sądem wystrzegać się wszelkiego uchybienia przyzwoitości i obyczajności.

§. 21.

Żaden adwokat nie może w jednym a tym samym czasie służyć obudwom stronom w jednym i tym samym sporze; ani też jednę stronę zastępować w sprawie, w której dawniej zastępował stronę przeciwną.

§. 22.

Adwokat nie może opuszczać bez ważnej przyczyny sprawy przyjętej przed jej ukończeniem.

Lecz też gdy do tego widzi się zniewolonym, winien wypowiedzieć stronie pełnomocnictwo sądownie, jednakże bronić ją będzie winien jeszcze tak długo, dopóki od dnia wypowiedzenia nie upłynie termin taki, jakiby stronie do wniesienia ekscepcyi był dozwolony, chyba, że strona już wcześniej innego adwokata sobie ustanowiła.

§. 23.

Jeżeli zachodzi przeszkoda, dla której adwokat sam przed sądem w imieniu strony swojej stawać nie może, natenczas winien adwokata, który jako substytut w pełnomocnictwie jest mianowany, albo którego on sam jako substytuta wyznaczy, posłać do sądu i jemu także podpisywanie pism polecić. Taki zaś substytut, musi, stawając w sądzie, zaopatrzonym być pełnomocnictwem substytucyjnem.

§. 24.

Każdy adwokat winien prowadzić w porządku księgę otrzymanych od stron zaliczek pieniężnych i wyłożonych za nie należytości; tudzież stronom na każde ich żądanie przedłożyć z tej księgi wykaz sposobu użycia zaliczek.

§. 25.

Adwokat nie może sobie wymówić pewnego wynagrodzenia za prowadzenie procesu, ani też nabyć dla siebie powierzonej mu sprawy spornej. Taki kontrakt nietylko nie byłby ważnym, lecz nadto adwokat, któryby go zawarł, osobno jeszcze ukaranym być winien.

§. 26.

W jaki sposób należy likwidować należytości adwokata w tym przypadku, kiedy przeciwna strona klienta jego na koszta sądowe skazaną będzie, o tem stanowi ustawa sądowa cywilna.

Należytości zaś, które strona opłacić ma swemu własnemu adwokatowi, likwidować będzie na jej żądanie sędzia, przed którym się toczyła sprawa, z której owe koszta urosły, a to w drodze urzędowej, i jeżeli tego potrzeba, po uprzedniem wysłuchaniu stron, nie dając miejsca formalnemu procesowi. Jeżeliby klient nie zapłacił ko-

§. 20.

Der Advocat hat sowohl bei dem mündlichen, als schriftlichen Verfahren alle Persönlichkeiten oder verletzende Ausdrücke wider die Gegenpartei oder deren Vertreter zu vermeiden; die den Gerichten und Richtern schuldige Achtung nie aus den Augen zu verlieren, und daher bei allen Verhandlungen vor Gericht sich jeder Verletzung des Anstandes und der Sitte zu enthalten.

§. 21.

Kein Advocat soll beiden Theilen zur nämlichen Zeit, in dem nämlichen Rechtsstreite dienen, auch der Partei nicht in einer Sache die Vertretung leisten, in welcher er früher den Gegentheil vertreten hat.

§. 22.

Ein Advocat soll eine zur Vertretung angenommene Streitsache vor Beendigung derselben nicht ohne gegründete Ursache verlassen.

Aber auch, wenn er sich dazu genöthiget fände, ist er verpflichtet, der Partei die Vertretung gerichtlich aufzukündigen und sie noch so lange zu vertreten, bis vom Tage der zugestellten Aufkündigung eine Frist verstrichen ist, wie sie der Partei zur Ueberreichung einer Einrede gestattet würde, es wäre denn, dass die Partei sich eher einen anderen Rechtsfreund bestellt hätte.

§. 23.

Wird ein Advocat verhindert, im Namen seiner Partei selbst vor Gericht zu erscheinen, so soll er entweder den in der Vollmacht ernannten, oder einen durch ihn selbst zu bestimmenden Advocaten als Substituten zu Gericht senden und die Schriften von demselben fertigen lassen. Dieser Substitut muss aber, wenn er vor Gericht erscheint, mit der Substitutions-Vollmacht versehen seyn.

§. 24.

Jeder Advocat hat über die von den Parteien empfangenen Geldvorschüsse und für dieselben ausgelegten Gebühren ein ordentliches Buch zu führen, und ist verpflichtet, aus diesem Buche den Parteien auf ihr jedesmaliges Verlangen den Ausweis über die Verwendung der Vorschüsse vorzulegen.

§. 25.

Kein Advocat darf sich für die Führung eines Processes eine bestimmte Belohnung bedingen, oder eine ihm anvertraute Streitsache an sich lösen. Ein solcher Vertrag wäre nicht nur ungiltig, sondern der dabei betheiligte Advocat noch besonders zu bestrafen.

§. 26.

Auf welche Art die Liquidirung der Advocaten-Gebühren in dem Falle vorzunehmen sei, wenn der Gegner seines Clienten in den Ersatz der Gerichtskosten zu verurtheilen ist, wird durch die Civilprocess-Ordnung bestimmt.

Diejenigen Gebühren dagegen, die eine Partei ihrem eigenen Advocaten zu entrichten hat, sind auf Begehren derselben von jenem Richter, vor welchem das Geschäft, woraus die Gebühren entstanden, verhandelt wurde, im ämtlichen Wege und falls es nöthig wäre, nach vorläufigem Einvernehmen der Parteien, ohne jedoch einem förmlichen Processe stattzugeben, zu liquidiren. Sollte der Client die auf diese Art liquidirten oder von ihm als richtig

sztów, w ten sposób likwidowanych, lub za rzetelne przez niego uznanych, wówczas adwokat będzie mógł zmusić klienta do tego przez sąd, w którym się toczyła sprawa, z której należytości urosły, albo przez jego sąd osobisty, co po uprzedniej rozprawie kontradyktorycznej wyrokiem orzeczone zostanie.

§. 27.

Wynagrodzenie, którego adwokat żądać ma od strony swojej, nie będzie oznaczone według liczby arkuszy pism podanych, ani też według liczby terminów sądowych, lecz według rzeczywistych usług, które jej wyświadczył w procesie, przy czem nie będzie miany żaden wzgląd na inne przeciwne porozumienia się z nią, jakieby może między nimi zachodziły.

W szczególności zaś przy oznaczeniu kosztów, zważać należy na to, czy adwokat

a) łożył wielkie staranie na przygotowanie do procesu a szczególniej na wyszukanie dowodów;

b) w rozprawie dał dowody wyższego stopnia wiadomości, pilności i zręczności;

c) zachowywał ściśle przepisy ustawy procesowej i przyspieszał proces według możności; nakoniec

d) czy stan majątkowy strony przez niego bronionej, nie wymaga ściślejszego kosztów adwokackich umiarkowania.

§. 28.

Każdy adwokat obowiązany jest prowadzić bezpłatnie obronę ubogich (§. 33), którą mu sąd poleci.

§. 29.

Za obronę ubogich, adwokat tylko w tym przypadku będzie mógł żądać wynagrodzenia pracy swej, jeżeli klient jego przyjdzie do majątku, lub jeżeli przeciwna strona na koszta zasądzoną będzie, a takowe od niej ściągniętemi być mogą.

§. 30.

Ponieważ adwokat odpowiada za należytości, wypadające od spraw, których broni, przeto mocen jest, przyjmując pełnomocnictwo, żądać od strony zaliczki stosownej.

Rozdział trzeci.

O wydziałach adwokatów.

§. 31.

W miejscach, w których sądy krajowe mają siedzibę swoję, i które zarazem dla liczby zamieszkałych adwokatów stosownemi się ukazują, mianowane będą przez ministra sprawiedliwości na wniosek sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego, wydziały adwokatów, których zakres działania rozciągać się będzie według okoliczności, na wszystkich adwokatów w jednym lub w kilku obrębach sądów krajowych.

Liczba członków każdego wydziału adwokackiego, ustanowioną będzie stosownie do liczby adwokatów, mieszkających w okręgu, dla którego jest przeznaczonym.

anerkannten Gebühren nicht bezahlen, so steht dem Advocaten frei, denselben entweder bei dem Gerichte, vor welchem das Geschäft, woraus die Gebühren entstehen, verhandelt wurde, oder vor dem persönlichen Richter des Clienten verhalten zu lassen, worüber nach vorläufigem contradictorischen Verfahren durch Urtheil zu entscheiden ist.

§. 27.

Die Belohnung, welche ein Advocat von seiner Partei anzusprechen hat, ist nicht nach der Bogenzahl der erstatteten Schriften oder nach der Zahl der Tagsatzungen, sondern nach den ihr in dem Processe wirklich geleisteten Diensten zu bestimmen und hiebei auf keine mit derselben etwa getroffene entgegengesetzte Uebereinkunft Rücksicht zu nehmen.

Insbesondere soll bei dieser Bestimmung darauf gesehen werden, ob der Advocat:

a) *auf die Vorbereitung zum Processe und vorzüglich auf die Herbeischaffung der Beweismittel grosse Mühe verwendet;*

b) *in den Verhandlungen einen höheren Grad von Kenntnissen, Fleiss und Geschicklichkeit bewiesen;*

c) *die Vorschriften der Process-Ordnung genau beobachtet und den Process nach Möglichkeit beschleuniget habe; endlich*

d) *ob nicht der Vermögensstand der von ihm vertretenen Partei eine strengere Mässigung erfordere.*

§. 28.

Jeder Advocat ist verpflichtet, die ihm übertragenen Armenvertretungen (§. 33) unentgeltlich zu besorgen.

§. 29.

Für die Armenvertretungen ist der Advocat nur dann berechtiget die Bezahlung seiner Mühewaltung anzusprechen, wenn der Client zu Vermögen kommt, oder der Gegner zur Erstattung der Kosten verurtheilt wird und diese von demselben auch eingebracht werden können.

§. 30.

Da der Advocat für die Gebühren bei den durch ihn vertretenen Angelegenheiten zu haften hat, so ist er berechtiget, bei Annahme eines Auftrages von der Partei einen angemessenen Vorschuss zu verlangen.

Drittes Hauptstück.

Advocaten-Ausschüsse.

§. 31.

An Orten, wo Landesgerichte ihren Sitz haben, und welche sich zugleich durch die Zahl der daselbst ansässigen Advocaten dazu eignen, werden von dem Justizministerium über Vorschlag des Oberlandes- oder des Districts-Obergerichtes Advocaten-Ausschüsse ernannt werden, deren Wirkungskreis sich nach Umständen auf alle Advocaten in einem oder mehreren Landesgerichts-Sprengeln zugleich zu erstrecken haben wird.

Die Zahl der Mitglieder jedes Advocaten-Ausschusses wird mit Rücksicht auf die Zahl der in dem Umkreise, für welchen er bestimmt ist, wohnenden Advocaten verhältnissmässig festgesetzt werden.

Prezes i członkowie wydziału, mianowani będą na rok jeden, jednakże mogą być potwierdzeni w urzędzie swoim od roku do roku przez sąd wyższy krajowy lub dystryktualny. Jeżeli uczyniony będzie wniosek co do zmiany w osobach członków, potrzeba do tego zezwolenia ministra sprawiedliwości.

§. 32.

Do zakresu działania wydziału adwokatów należy;

1) objawianie zdań nad prośbami o udzielenie adwokatur, wspomnianemi w §. 6. Komisarzy egzaminacyjnych ze stanu adwokatów do egzaminów adwokackich, mianować będzie na rok jeden prezes wydziału adwokatów;

2) czynienie wniosków, mających za przedmiot zmiany lub ulepszenia w sprawowaniu sprawiedliwości albo w adwokaturze;

3) utrzymanie honoru i godności stanu adwokackiego, przez surowe czuwanie nad zakresem działania, moralnością, prawami i obowiązkami adwokatów. Do wydziału adwokatów należeć więc będzie także, donosić sądom właściwym o postępowaniu nieprawnym i karygodnym członków swojich i czynić wnioski na ich ukaranie.

4) Dozór i wykonywanie władzy dyscyplinarnej nad kandydatami do adwokatury, odbywającemi praktykę w okręgu wydziału adwokackiego. Wydział utrzymywać będzie tym końcem osobny spis tychże kandydatów, i zanotuje w nim dzień wstąpienia do praktyki i dzień wystąpienia z takowej, tudzież adwokata, u którego się praktyka odbywa i złożony egzamin.
Każdy adwokat winien będzie przeto podać bezzwłocznie do wiadomości wydziału przyjęcie kandydata i dzień, w którym to nastąpiło; w przeciwnym bowiem razie nie będzie policzony nieoznajmiony czas praktyki przy policzaniu onejże. Wydział potwierdzać będzie także świadectwa, wystawione przez adwokatów na odbytą praktykę kandydata.

5) Wyznaczanie adwokatów bezpłatnych dla stron ubogich przy sądach, znajdujących się w miejscu, gdzie wydział ma siedzibę swoję (§. 33), a to z kolei, mającej się zachować ze względu na rodzaj i ważność spraw.

6) Pełnienie wszystkich innych obowiązków, nałożonych na wydział w niniejszem rozporządzeniu.

7) Zarząd nad własnemi sprawami ekonomicznemi.

§. 33.

Sąd zawsze stanowić będzie, czy stronie jakiej służy prawo ubóstwa. Wydział adwokatów zaś w tych miejscach, w których ma siedzibę swoję, wymieni tylko osobę adwokata, mającego być oddanym stronie bezpłatnie. z zachowaniem kolei wspomnionej w §. 32.

W innych miejscach, sąd sam wymieni dla ubogiego osobę adwokata.

Der Präsident und die Mitglieder des Ausschusses werden für die Dauer Eines Jahres ernannt, sie können aber durch das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht von Jahr zu Jahr in ihrem Amte bestätiget werden. Wenn eine Aenderung in der Person der Mitglieder in Antrag gebracht wird, ist die Genehmigung des Justizministers erforderlich.

§. 32.

Zu dem Wirkungskreise des Advocaten-Ausschusses gehört:

1. Die Begutachtung der in §. 6 erwähnten Gesuche um Verleihung von Advocatenstellen. Die Prüfungs-Commissäre aus dem Advocatenstande zu den Prüfungen für die Advocatur (§. 2) ernennt auf die Dauer Eines Jahres der Präsident des Advocaten-Ausschusses.

2. Die Erstattung von Vorschlägen, welche Aenderungen oder Verbesserungen in der Rechtspflege oder im Advocatenwesen zum Gegenstande haben.

3. Die Aufrechthaltung der Ehre und Würde des Advocatenstandes durch strenge Wachsamkeit über den Wirkungskreis, die Moralität, die Rechte und Pflichten der Advocaten. Dem Advocaten-Ausschusse steht daher auch das Recht zu, das pflichtwidrige oder strafbare Betragen ihrer Mitglieder den zuständigen Gerichten anzuzeigen und auf Bestrafung anzutragen.

4. Die Oberaufsicht und Ausübung der Disciplinargewalt über die im Bezirke des Advocaten-Ausschusses sich verwendenden Advocaturs-Candidaten. Der Ausschuss führt zu diesem Zwecke über diese Candidaten ein besonderes Verzeichniss und bemerkt in demselben den Tag des Eintrittes in die Praxis und den des Austrittes aus derselben, den Advocaten, bei welchem sie genommen wird und die bestandene Prüfung.

Jeder Advocat hat zu diesem Ende die Aufnahme eines Candidaten und den Tag derselben stets sogleich dem Advocaten-Ausschusse anzuzeigen, widrigenfalls die nicht angezeigte Zeit der Praxis bei Nachweisung derselben nicht gerechnet wird. Der Ausschuss bestätiget auch das einem Candidaten über die Praxis bei einem Advocaten ausgestellte Zeugniss.

5. Die Benennung der unentgeltlichen Vertreter für arme Parteien bei denjenigen Gerichten, welche sich an den Orten befinden, wo der Ausschuss seinen Sitz hat (§. 33) nach einem mit Rücksicht auf die Beschaffenheit und Wichtigkeit der Geschäfte festzustellenden Turnus.

6. Die Vollziehung aller dem Ausschusse in dieser Verordnung noch insbesondere übertragenen Geschäfte, und

7. die Besorgung seiner ökonomischen Angelegenheiten.

§. 33.

Die Entscheidung, ob einer Partei das Armenrecht zustehe, bleibt stets dem Gerichte vorbehalten. Nur die Benennung der Person des aufzustellenden unentgeltlichen Vertreters kommt an denjenigen Orten, wo der Ausschuss der Advocaten seinen Sitz hat, demselben mit Beobachtung der im §. 32 erwähnten Reihenfolge zu.

An anderen Orten wird die Person des Armenvertreters von dem Gerichte selbst bestimmt.

Przy rozdzielaniu spraw bezpłatnych między adwokatów, winny sądy także uważać na następstwo z kolei i baczyć na to, aby podział był ile możności równy.

Na podanie adwokata o uwolnienie od obrony bezpłatnej, dla niepodobieństwa przeprowadzenia sprawy, stanowić będzie sąd, po wysłuchaniu wydziału adwokackiego.

Jeżeli zaś idzie tylko o zmianę osoby adwokata, wówczas rozstrzygać będzie wydział adwokatów, a w razie uwolnienia, ustanowi innego zastępcę.

§. 34.

Wydział adwokatów oznaczy wprzód dni, w których wedle potrzeby odbywać będzie regularnie posiedzenia swoje, i uczyni o tych, równie jak o posiedzeniach nadzwyczajnych, które odbywać zamyśla, relacyę do prezydenta sądu krajowego, ażeby tenże albo sam osobiście, albo przez delegowanego, na posiedzeniach obecnym być mógł.

Ażeby powziąć uchwałę ważną, potrzeba oprócz prezydenta, najmniej jeszcze czterech członków obecnych.

Na każdem posiedzeniu, prowadzonym będzie dokładny protokół, w którym zamieszczone być winny uchwały wraz z powodami, tudzież głosujący, którzy powzięli uchwałę, jako też głosy osobne.

Każdy wydział ułoży sam porządek czynności swojich i przedłoży takowy do potwierdzenia ministra sprawiedliwości, w drodze sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego.

§. 35.

Przeciw uchwałom wydziału adwokatów, można w przeciągu dni ośmiu od dnia doręczenia licząc, założyć powołanie do sądu wyższego krajowego albo dystryktualnego, takowe zaś podane być winno wydziałowi, który przedłoży je sądowi wyższemu.

§. 36.

Wydział adwokatów korespondować będzie ze sądami krajowemi, tudzież z sądami wyższemi krajowemi i dystryktualnemi, a w razie potrzeby z ministerstwem sprawiedliwości i z najwyższym trybunałem sądowym w formie relacyi; ze wszystkiemi władzami sądowemi, tudzież z adwokatami i z stronami, w formie pism. Pisma wydziału do władz, uwolnione są od stępla i portoryum.

§. 37.

Koszta połączone z działaniem urzędowem wydziału, ponosić winni stosunkowo wszyscy adwokaci, należący do okręgu jego.

Prezes i członkowie wydziału, winni bezpłatnie sprawować urząd swój; również nie wolno policzać stronom należytości, za czynności urzędowe wydziału.

§. 38.

Nadzór i kierunek główny wydziału adwokackiego, należy do sądu wyższego krajowego lub dystryktualnego. Gdyby wydział nie usłuchał rozporządzeń sądu wyższego,

Auch die Gerichte werden jedoch bei Vertheilung der unentgeltlichen Geschäfte an die Advocaten eine Reihenfolge derselben zur Richtschnur nehmen und darauf achten, dass die Vertheilung eine möglichst gleichmässige sei.

Ueber das Ansuchen eines Advocaten um Enthebung von einer unentgeltlichen Vertretung wegen Unausführbarkeit der Rechtssache entscheidet das Gericht nach Anhörung des Ausschusses der Advocaten.

Wenn es sich aber bloss um eine Aenderung in der Person des Advocaten handelt, so hat der Advocaten-Ausschuss darüber zu entscheiden und im Falle der Enthebung einen anderen Vertreter zu bestellen.

§. 34.

Der Advocaten-Ausschuss wird die Tage seiner nach Bedürfniss abzuhaltenden regelmässigen Sitzungen im Vorhinein bestimmen und selbe sowohl, als auch die ausserordentlichen Sitzungen, welche abzuhalten etwa beabsichtiget werden sollte, dem Präsidenten des Landesgerichtes anzeigen, damit derselbe entweder persönlich oder durch einen Abgeordneten den Sitzungen beiwohnen könne.

Zur Fassung eines giltigen Beschlusses ist ausser dem Präsidenten die Anwesenheit von wenigstens vier Stimmführern erforderlich.

Ueber eine jede Sitzung ist ein genaues Protokoll zu führen, in welchem die Beschlüsse sammt Gründen und die Stimmführer, welche den Beschluss gefasst haben, wie auch die Separatmeinungen anzuführen sind.

Jeder Ausschuss hat seine Geschäfts-Ordnung selbst zu entwerfen und dieselbe im Wege des Oberlandes- oder Districtual-Obergerichtes dem Justizminister zur Genehmigung vorzulegen.

§. 35.

Gegen Beschlüsse des Advocaten-Ausschusses kann binnen 8 Tagen, vom Tage der Zustellung, Berufung an das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht eingelegt werden, welche jedoch bei dem Ausschusse zu überreichen und von demselben ohne Aufschub dem Obergerichte vorzulegen ist.

§. 36.

Der Schriftenwechsel des Advocaten-Ausschusses mit den Landes- und den Oberlandes- oder Districtual-Obergerichten, so wie erforderlichen Falles mit dem Justizministerium und dem obersten Gerichtshofe, hat in der Form von Berichten, mit allen übrigen Gerichtsbehörden, dann den Advocaten und Parteien, in der Form von Schreiben stattzufinden. Der Schriftenverkehr des Ausschusses mit den Behörden ist stämpel- und portofrei.

§. 37.

Die mit der Amtswirksamkeit des Ausschusses verbundenen Kosten haben alle zu seinem Sprengel gehörigen Advocaten verhältnissmässig zu tragen.

Der Präsident und die Mitglieder des Ausschusses sind aber ihr Amt unentgeltlich zu versehen verpflichtet, so wie auch den Parteien für die Amtshandlungen des Ausschusses keine Gebühren aufgerechnet werden dürfen.

§. 38.

Die Ueberwachung und Oberleitung des Advocaten-Ausschusses steht dem Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte zu. Wenn der Ausschuss den in Beziehung auf die Erfüllung

wydanych do niego w przedmiocie pełnienia powołania jego, wówczas sąd wyższy może mu czynić napomnienia, dawać nagany, lub skazać go na kary pieniężne, a w razie potrzeby uczynić do ministra sprawiedliwości wniosek na oddalenie członków winnych.

Prezydent sądu krajowego będzie mógł, przez przeglądanie protokołów i aktów wydziału adwokackiego, zasięgać zawsze wiadomości o prawnem prowadzeniu urzędowania jego, i tym końcem żądać z nich odpisów i wyciągów.

Rozdział czwarty.

O władzy dyscyplinarnej nad adwokatami.

§. 39.

Adwokaci, przyjmujący procesa swawolne, nie dopełniający rozporządzeń sądowych, lub dopuszczający się niepotrzebnej rozwlekłości, umyślnego pomnażania kosztów, przedłużania i zawikłania procesów, nadużycia środków prawnych i zażaleń lub bez celu powtarzający często termina sądowe, tudzież tacy, którzy w sprawach pojedynczych bez potrzeby rzecz wprowadzają na drogę postępowania piśmiennego, lub zezwalają na to stronie przeciwnej, na terminach sądowych albo wcale nie, albo też bez przygotowania stawają; w razie zachodzącej przeszkody, substytuta swego należycie nie obznajmiają z właściwem położeniem rzeczy, i nie dają mu pewnych poleceń do działania; tudzież, którzy przez nieostrożność, niedbałość, niewiadomość lub ze złego umysłu tamują bieg sprawiedliwości lub strony swe na szkodę i niebezpieczeństwo narażają; a w ogólności wszyscy, którzy przekraczają przepisy prawne, surowo ukaranymi być winni.

§. 40.

Mniejsze wykroczenia służbowe adwokatów, karanemi będą napomnieniem, naganą lub karami pieniężnemi aż do 100 złr. m. k. Według okoliczności, można adwokata pozbawić honoraryum w całości lub w części, i zmusić go do zastąpienia wszystkich kosztów z własnego majątku i do zwrócenia otrzymanej zaliczki. Kary tego rodzaju, nałożyć może każdy sąd z powodu spraw u niego się wydarzających, tak z urzędu, jako też na uzasadnione zażalenie strony, albo też na wniosek wydziału adwokatów.

Rekurs przeciw nałożonej karze, założyć może adwokat do sądu wyższego; jednakże przeciw równobrzmiącym orzeczeniom, dalsze odwołanie się miejsca mieć nie będzie.

§. 41.

W razie cięższych przestępstw służbowych, należy według okoliczności

1) nałożyć karę pieniężną nad 100, aż do 500 złr. m. k.;

2) wyrzec zawieszenie, t. j. zakazać adwokatowi urzędowanie na czas pewny, co jednak dłużej jak rok jeden trwać nie może.

3) Złożyć go z adwokatury.

§. 42.

Zawieszenie w urzędowaniu lub złożenie z adwokatury, szczególniej wtedy wyrzec należy:

1) jeżeli adwokat podaje rękę lub udziela rady do interesów pozornych, albo wykrętów, szkodliwych prawom osób trzecich;

seines Berufes an ihn erlassenen Anordnungen des Obergerichtes keine Folge leisten sollte, können von dem letzteren Ermahnungen, Verweise oder Geldstrafen verhängt, und nöthigen Falles auf die Enthebung der schuldtragenden Mitglieder bei dem Justizminister angetragen werden.

Der Präsident des Landesgerichtes ist berechtiget, sich durch Einsichtnahme in die Protokolle und Acten des Advocaten-Ausschusses fortwährend in Kenntniss über die gesetzmässige Amtsführung zu erhalten und zu diesem Behufe davon Abschriften und Auszüge zu verlangen.

Viertes Hauptstück.

Ausübung der Disciplinargewalt über die Advocaten.

§. 39.

Advocaten, welche muthwillige Processe übernehmen, gerichtliche Anordnungen nicht befolgen, sich unnütze Weitläufigkeit, absichtliche Vermehrungen der Kosten, Verlängerung und Verwirrung der Processe, Missbrauch der Rechtsmittel und Beschwerden, oder zwecklose Vervielfältigung der Tagsatzungen zu Schulden kommen lassen, in einfachen Rechtssachen ohne Noth schriftliche Verhandlungen einleiten, oder dieses ihrem Gegner gestatten, bei Tagsatzungen gar nicht oder unvorbereitet erscheinen, in Verhinderungsfällen ihren Substituten von der Lage der Sachen gehörig zu unterrichten und mit bestimmten Aufträgen zu versehen unterlassen, oder welche aus Versehen, Nachlässigkeit, Unwissenheit oder bösen Vorsatz die Rechtspflege hemmen oder ihre Parteien in Schaden oder Gefahr setzen oder überhaupt die Vorschriften der Gesetze übertreten, sind strenge zu bestrafen.

§. 40.

Geringere Dienstvergehen der Advocaten sind durch Ermahnungen, Verweise oder Geldstrafen bis zu 100 Gulden C. M. zu ahnden. Auch kann nach Umständen der Advocat seiner Belohnung ganz oder zum Theile für verlustig erklärt, zur Bestreitung sämmtlicher Kosten aus eigenem Vermögen und zur Zurückstellung des erhaltenen Vorschusses verhalten werden. Strafen dieser Art können von jedem Gerichte aus Anlass der bei demselben vorkommenden Geschäfte sowohl von Amtswegen, als auf gegründete Beschwerde einer Partei oder über Antrag des Advocaten-Ausschusses verhängt werden.

Der Recurs gegen deren Verhängung steht dem Advocaten an das Obergericht offen, doch findet gegen gleichlautende Entscheidungen darüber keine weitere Berufung Statt.

§. 41.

Bei grösseren Dienstvergehen sind nach Umständen zu verhängen:

1. Geldstrafen im Betrage von mehr als 100 bis 500 Gulden C. M.;

2. die Suspension, d. i. die Untersagung der Ausübung der Advocatur auf bestimmte Zeit, welche jedoch Ein Jahr nicht überschreiten darf, und

3. die Entsetzung von der Advocatur.

§. 42.

Die Suspension oder Entsetzung von der Advocatur findet insbesondere Statt:

1. wenn ein Advocat zu Scheingeschäften oder anderen den Rechten dritter Personen nachtheiligen Ränken mitwirket oder Rath ertheilet;

2) Jeżeli bez wyraźnego zezwolenia sądu, z pieniędzy podniesionych zatrzymuje więcej jak potrzeba do zaspokojenia swych pretensyj prawnych, tak co do honoraryum jako też co do wydatków, albo też wydanie pieniędzy pod błahemi pozorami zwleka;

3) jeżeli kary częściej nałożone, okażą się bezskutecznemi; albo nakoniec

4) jeżeli sposób życia i zachowanie się adwokata, czynią go niegodnym zaufania publicznego.

§. 43.

Kary wyszczególnione w §. 41, może wymierzać tylko sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, po uprzedniem śledztwie dyscyplinarnem.

§. 44.

Sądy pierwszej instancyi, winny są przeto uczynić sądowi wyższemu relacyę o każdym przypadku, wydającym się zasługiwać na podobną karę, przy przedłożeniu wszelkich okoliczności, wyśledzonych w drodze dyscyplinarnej.

Sąd wyższy, poweźmie albo natychmiast uchwałę, stosownie do położenia rzeczy, albo, jeżeliby tego była potrzeba, nakaże uzupełnić śledztwo.

§. 45.

Sąd wyższy może także nakazać śledztwo w drodze dyscyplinarnej, tak z urzędu, jako też na wniosek innych władz sądowych, wydziału adwokatów lub na uzasadnione żądanie strony, w których to przypadkach wyznaczy zarazem władzę sądową pierwszej instancyi, a w razie potrzeby, członka sądu wyższego, do zbadania potrzebnych okoliczności.

§. 46.

Jeżeli ciężkie przekroczenie służbowe okaże się zarazem czynem, podlegającym karze według zwyczajnych ustaw karnych, wówczas należy z reguły oczekiwać skutku postępowania karnego, a nawet już rozpoczęte dochodzenie w drodze dyscyplinarnej, każdego czasu zawieszone być może, jeżeli dopiero następnie rozpoczęte zostało śledztwo ze strony zwyczajnych sądów karnych.

Jeżeli te sądy uwolnią adwokata od kary, dochodzenie w drodze dyscyplinarnej przez to nie będzie wstrzymane.

§. 47.

W razie dochodzenia na drodze dyscyplinarnej, należy z urzędu sprowadzić wszelkie dowody, służące do wyjaśnienia rzeczy, wysłuchać do protokołu strony interesowane i świadków, w razie potrzeby pod przysięgą, a to albo w sądzie, który prowadzi śledztwo, albo też przez władze sądowe, pod któremi zostają.

§. 48.

Adwokatowi obwinionemu, należy przedłożyć przy jego wysłuchaniu wszelkie okoliczności i dowody przeciw niemu zachodzące, a jego obronę zamieścić do protokołu. Przed przyjęciem ostatecznej obrony jego, sąd dozwolić mu winien na żądanie przejrzenia aktów śledczych pod swym dozorem. Wolno mu także przy tem użyć kogo do pomocy prawnej.

2. wenn er ohne ausdrückliche Bewilligung des Richters von erhobenen Geldern mehr als zur Berichtigung seiner rechtmässigen Forderungen an Gebühren und Auslagen erforderlich ist, zurückbehält, oder die Aushändigung unter nichtigen Vorwänden verzögert;

3. wenn die öfter verhängten Strafen fruchtlos bleiben, oder wenn endlich

4. die Lebensweise und das Betragen des Advocaten ihn des öffentlichen Vertrauens unwerth machen.

§. 43.

Auf die im §. 41 angeführten Strafen kann nur nach vorläufiger Disciplinar-Untersuchung von dem Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte erkannt werden.

§. 44.

Die Gerichtsbehörden erster Instanz haben daher, wenn Fälle vorkommen, welche eine Strafe dieser Art zu verdienen scheinen, dem Obergerichte unter Vorlage der im Disciplinarwege gepflogenen Erhebungen die Anzeige zu erstatten.

Das Obergericht hat darüber nach Beschaffenheit der Umstände entweder sogleich mit dem Erkenntnisse vorzugehen, oder wenn es nothwendig seyn sollte, die Ergänzung der Erhebungen anzuordnen.

§. 45.

Das Obergericht kann aber auch die Einleitung einer Disciplinar-Untersuchung sowohl von Amtswegen, als auf Antrag anderer Gerichtsbehörden, des Advocaten-Ausschusses oder auf gegründetes Ansuchen einer Partei beschliessen, in welchen Fällen es zugleich die Gerichtsbehörde erster Instanz oder nöthigen Falles ein Mitglied des Obergerichtes zu bestimmen hat, um die erforderlichen Erhebungen zu pflegen.

§. 46.

Wenn ein schweres Dienstvergehen zugleich als eine nach den ordentlichen Strafgesetzen zu ahndende Handlung sich darstellt, so ist in der Regel der Erfolg des strafrechtlichen Verfahrens abzuwarten, und es kann selbst das bereits eingeleitete Disciplinarverfahren jederzeit eingestellt werden, wenn erst nachträglich eine Untersuchung von den gewöhnlichen Strafgerichten eröffnet wurde.

Ein von diesen geschöpftes freisprechendes Urtheil hindert die Einleitung oder Fortsetzung des Disciplinarverfahrens nicht.

§. 47.

Bei jeder Disciplinar-Untersuchung müssen alle zur Aufklärung der Sache dienlichen Beweise von Amtswegen herbeigeschafft, die betheiligten Parteien und Zeugen nöthigen Falles eidlich von dem Gerichte, welches die Untersuchung zu pflegen hat, zu Protokoll vernommen, oder deren Abhörung durch die Gerichtsbehörden, unter welchen sie sich befinden, bewirkt werden.

§. 48.

Dem beschuldigten Advocaten müssen bei seiner Vernehmung alle gegen ihn vorgekommenen Umstände und Beweismittel vorgehalten und seine Verantwortung darüber zu Protokoll gebracht werden. Vor Aufnahme seiner Schlussvertheidigung ist ihm auf sein Verlangen die Einsicht der Untersuchungsacten unter Aufsicht des Gerichtes zu gewähren. Auch ist er berechtiget, sich hiebei eines Rechtsbeistandes zu bedienen.

§. 49.

Jeżeli przekroczenie obowiązków adwokata, daje powód stronie jakiej do czynienia pretensyj, wówczas należy zawsze rodzaj i kwotę szkody wyjaśnić gruntownie i wysłuchać także w tym przedmiocie obrony adwokata.

§. 50.

Po skończonem dochodzeniu, stanowić będzie sąd wyższy, czy obwiniony ma być uznany za niewinnego, lub jaką karę dyscyplinarną na niego nałożyć należy.

§. 51.

Koszta całego postępowania w drodze dyscyplinarnej, ponosić winien adwokat, uznany za winnego. Zażalenia zaś nie oparte na niczem przeciw adwokatowi, ulegają karze do 100 złr. m. k. albo karze aresztu do dni 20; oprócz tego adwokat zaskarżony niewinnie, będzie mógł dochodzić szkody swojej przeciw donosicielowi i skarżącemu.

§. 52.

Jeżeli adwokat oskarżony, uznany będzie winnym przekroczenia obowiązku swego, i jeżeli ze śledztwa nietylko wykaże się osoba, której się należy wynagrodzenie, lecz także i ta okoliczność z pewnością się wyjaśni, iż owa osoba poniosła rzeczywiście szkodę przez czyn lub opuszczenie, stanowiące przedmiot przekroczenia obowiązku, a zarazem kwotę żądanego wynagrodzenia lub zadosyć uczynienia z pewnością oznaczyć można, w takim przypadku sąd dyscyplinarny w wyroku swojim, skaże winnego adwokata na zwrócenie kwoty rzeczonej z wyrażeniem terminu dni 14 do zapłaty onejże i oprócz tego odeszlę poszkodowanego z pretensyami swemi do zwyczajnej drogi prawa.

§. 53.

Poszkodowany będzie mógł udać się na zwyczajną drogę prawa o wynagrodzenie szkody nietylko wtedy, kiedy przez sąd dyscyplinarny na tę drogę odesłanym zostanie, lecz także i wtenczas, jeżeli się mieni być nie zaspokojonym kwotą, którą mu przyznano, lub jeżeli mu odmówiono rozpoczęcia dochodzenia na drodze dyscyplinarnej.

§. 54.

Wyrok wydany przez sąd wyższy wraz z powodami, podany będzie na piśmie do wiadomości adwokata oskarżonego i stron interesowanych przez władzę sądową pierwszej instancyi.

Adwokat, równie jak strony w tym interesowane, ze względu na pretensye szkody swej, będą mogły przeciw temu wyrokowi założyć zażalenie do najwyższego trybunału sądowego, który w tym przedmiocie stanowić będzie w ostatniej instancyi.

§. 55.

Wyroki wydane w drodze dyscyplinarnej, mają taki sam skutek, jak wyroki w sprawach cywilnych; przeto na ich podstawie i gdy uzyskają moc prawa, można u właściwego sędziego żądać bezpośrednio egzekucyi dla ściągnienia kar pieniężnych, a również i strona żądać może takowej dla wynagrodzenia szkody swej, przyłączywszy według potrzeby świadectwo, iż wyrok zyskał moc prawa.

§. 49.

Wenn die Pflichtverletzung eines Advocaten zu Entschädigungs-Ansprüchen einer Partei Anlass gibt, so muss stets auch die Beschaffenheit und der Betrag des Schadens mit Gründlichkeit erhoben und der Advocat auch darüber mit seiner Rechtfertigung vernommen werden.

§. 50.

Ueber die geschlossene Untersuchung hat das Obergericht zu erkennen, ob der Beschuldigte freigesprochen, oder welche Disciplinarstrafe gegen denselben verhängt werde.

§. 51.

Die Kosten des ganzen Disciplinarverfahrens hat der schuldig befundene Advocat zu tragen. Dagegen sind muthwillige Beschwerdeführungen gegen den Advocaten mit Geldstrafe bis 100 Gulden oder Arreststrafe bis 20 Tagen zu ahnden, und es bleibt dem ungegründet angeklagten Advocaten auch unbenommen, seine allfälligen Ersatzansprüche gegen den Anzeiger und Beschwerdeführer geltend zu machen.

§. 52.

Wenn der angeklagte Advocat einer Pflichtverletzung für schuldig erkannt wird, und wenn aus der Verhandlung nicht nur die Person, welcher die Entschädigung gebührt, sondern auch der Umstand mit Zuverlässigkeit erhellet, dass dieselbe durch die, der Pflichtverletzung zu Grunde liegende Handlung oder Unterlassung wirklich beschädiget worden sei, zugleich aber auch der Betrag der angesprochenen Entschädigung oder Genugthuung mit Sicherheit entnommen werden kann, so hat das Disciplinargericht in seinem Urtheile den schuldigen Advocaten in den Ersatz des ermittelten Betrages mit Bestimmung einer Frist von 14 Tagen zur Bezahlung desselben zu verurtheilen, ausserdem aber den Beschädigten mit seinen Ansprüchen auf den ordentlichen Rechtsweg zu weisen.

§. 53.

Der Beschädigte kann aber den ordentlichen Rechtsweg wegen des Schadenersatzes nicht nur dann betreten, wenn ihn das Disciplinargericht dahin verweiset, sondern auch, wenn er sich mit dem ihm zuerkannten Betrage nicht zufrieden stellt, oder wenn die Einleitung der Disciplinar-Untersuchung abgelehnt worden ist.

§. 54.

Das von dem Obergerichte gefällte Erkenntniss ist sammt den Entscheidungsgründen dem beschuldigten Advocaten und den etwa betheiligten Parteien durch die Gerichtsbehörde erster Instanz schriftlich zu eröffnen.

Sowohl dem Advocaten, als den Parteien, in soferne diese rücksichtlich ihrer Entschädigungsansprüche betheiliget sind, steht gegen dieses Erkenntniss die Beschwerde an den obersten Gerichtshof offen, welcher darüber in letzter Instanz zu entscheiden hat.

§. 55.

Die Disciplinar-Erkenntnisse haben mit jedem Civilurtheile gleiche Wirkung, und es kann daher auf Grundlage derselben gleich nach eingetretener Rechtskraft von dem zuständigen Richter unmittelbar die Execution sowohl zur Einbringung der Geldstrafen, als auch auf Ansuchen der Partei, welche über die eingetretene Rechtskraft nöthigen Falles ein Zeugniss beizubringen hat, wegen der Entschädigung verhängt werden.

§. 56.

Skoro wyrzeczonem będzie prawomocnie zawieszenie lub złożenie adwokata, winien sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, uczynić o tem natychmiast relacyę do ministra sprawiedliwości i do najwyższego trybunału sądowego i zawiadomić o tem wszystkie sądy, w obrębie sądu wyższego się znajdujące.

§. 57.

Jako środek tymczasowy, nastąpić musi zawieszenie w urzędzie na czas nieoznaczony:

1) Jeżeli adwokat w ciągu postępowania zwyczajnego karnego został uwięziony, lub z powodu zbrodni znajduje się pod zaskarżeniem;

2) jeżeli przeciw niemu wyrzeczonem zostało złożenie z adwokatury, a wyrok w drodze dyscyplinarnej wydany, jeszcze nie urosł w moc prawa;

3) jeżeli poddanym został pod kuratelę lub zapadł w konkurs, jak długo te nie są zniesione sądownie.

Jeżeliby sąd wyższy krajowy lub dystryktualny już bez tego nie miał wiadomości o przypadkach pod Nr. 1) i 3) wyszczególnionych, wówczas sąd właściwy winien mu o tem natychmiast uczynić relacyę, a w razie nagłym donieść o tem także do sądu krajowego, ażeby zawieszenie w urzędzie zaraz wyrzeczonem zostało.

§. 58.

Oprócz tych przypadków, może być nakazane zawieszenie adwokata w urzędzie jako środek tymczasowy, jeżeli przeciw niemu za długi egzekucya powtórnie prowadzoną jest, lub jeżeli z powodu ciężkich przekroczeń obowiązków, rozpoczętem zostało przeciw niemu w drodze dyscyplinarnej, albo postępowanie karne za zbrodnie lub wykroczenia, a dalsze prowadzenie adwokatury aż do zupełnego wyjaśnienia zaskarżeń przeciw niemu wniesionych, wydaje się szkodliwem po dokładnem rozważeniu wszystkich okoliczności tak dla interesu stron, jako też sądownictwa w ogólności.

§. 59.

W przypadkach wskazanych w §. 58. zawieszenie prowizoryczne wyrzeczone być może tylko przez sąd wyższy krajowy lub dystryktualny.

§. 60.

Zażalenie przeciw zawieszeniu jako środkowi tymczasowemu, nie wstrzymuje wykonania.

W tych przypadkach zawiadomione być winny także władze w §. 56. wspomnione.

§. 61.

W każdym sądzie pierwszej instancyi, jakoteż w sądzie wyższym krajowym lub dystryktualnym, należy prowadzić osobne zanotowania względem adwokatów, a ile kroć jakiemu adwokatowi w sprawach przy tychże sądach wiszących, ze strony tego lub sądu wyższego udzielona będzie szczególna pochwała, lub przeciw niemu wyrzeczoną zostanie nagana albo kara, treść istotną rozporządzenia tamże zamieścić, tym końcem, ażeby w razie powtórnego wykroczenia, uwagę zwrócić można na bezskuteczność kary dawniejszej, tudzież ażeby adwokat na powtórne nagany nieważający, mógł być zupełnie oddalonym, zasłużony zaś przy wydarzonej sposobności, szczególnemi wzglę-

§. 56.

Wenn die Suspension oder Entsetzung eines Advocaten rechtskräftig ausgesprochen ist, so hat das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht hievon ohne Aufschub dem Justizminister und dem obersten Gerichtshofe die Anzeige zu erstatten, und sämmtliche Gerichte des obergerichtlichen Sprengels zu verständigen.

§. 57.

Als mittlerweilige Vorkehrung muss die Suspension auf unbestimmte Zeit eintreten:

1. Wenn ein Advocat im Zuge des ordentlichen Strafverfahrens verhaftet, oder wegen eines Verbrechens in Anklagestand versetzt worden ist;

2. wenn wider ihn mittelst eines noch nicht rechtskräftigen Disciplinar-Erkenntnisses die Entsetzung von der Advocatur ausgesprochen wurde;

3. wenn er unter Curatel gesetzt oder in Concurs verfallen ist, so lange beide nicht gerichtlich aufgehoben werden.

Sollte das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht von den Fällen unter 1. und 3. nicht ohnehin Kenntniss haben, so hat das betreffende Gericht sogleich dahin und in dringenden Fällen auch an das Landesgericht die Anzeige zu machen, damit die Suspension sogleich verhängt werden könne.

§. 58.

Ausser diesen Fällen kann die Suspension eines Advocaten als mittlerweilige Vorkehrung verfügt werden, wenn wider denselben wegen Schulden wiederholte Executionsführungen vorkommen, oder aus Anlass von schweren Pflichtverletzungen eine Disciplinar-Untersuchung oder wegen Verbrechen oder Vergehen das Strafverfahren gegen ihn eingeleitet wäre, und die weitere Ausübung der Advocatur bis zur allfälligen Behebung der wider ihn erhobenen Beschuldigungen nach reiflicher Erwägung aller Umstände, im Interesse der Rechtspflege oder der Parteien bedenklich erscheint.

§. 59.

Die provisorische Suspension darf jedoch in diesen Fällen (§. 58) nur von dem Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte verhängt werden.

§. 60.

Die Beschwerdeführung gegen eine als mittlerweilige Vorkehrung verhängte Suspension hat keine aufschiebende Wirkung.

Die Verständigung der im §. 56 benannten Behörden hat auch in solchen Fällen zu geschehen.

§. 61.

Bei jedem Gerichte erster Instanz sowohl, als bei dem Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte ist eine eigene Vormerkung über die Advocaten zu führen, und so oft einem Advocaten in den daselbst anhängigen Rechtssachen von diesem oder dem höheren Richter ein besonderes Lob ertheilt, oder ein Verweis oder eine Strafe gegen ihn verhängt wird, der wesentliche Inhalt dieser Verordnung darin aufzuzeichnen, damit bei neuerlichen Vergehen auf die fruchtlos gebliebene erste Ahndung gehörig Rücksicht genommen, ein Advocat, welcher wiederholte Zurechtweisungen nicht achtet, ganz entfernt, dagegen bei vorkommender Gelegenheit der verdienstliche Rechtsfreund vorzüglich berücksichtiget werden könne. Am

dami zaszczyconym. W końcu roku, winny sądy pierwszej instancyi przedkładać wyciągi z tych zanotowań o adwokatach sądowi wyższemu krajowemu lub dystryktualnemu, który roztrząsnąwszy takowe należycie a przekonawszy się, iż władza sądowa nie postąpiła z należytą surowością przeciw wykroczeniom adwokatów, zarządzi ukaranie surowsze, i jeżeliby potrzeba było, nakaże następnie rozpocząć formalne dochodzenie w drodze dyscyplinarnej.

O każdem dochodzeniu w drodze dyscyplinarnej, wytoczonem przeciw adwokatowi, i o skutku onegoż, tudzież o każdem choćby tylko prowizorycznem zawieszeniu adwokata w urzędzie, zawiadomionym być winien także wydział adwokatów.

Rozdział piąty.

O utracie adwokatury.

§. 62.

Prawo adwokatury ustaje:

1) W skutku zrzeczenia się adwokata, przyjętego przez ministra sprawiedliwości;

2) w razie przyjęcia urzędu publicznego płatnego lub wykonywania zatrudnienia pobocznego, niezgodnego z adwokaturą (§. 4);

3) z powodu utraty prawa obywatelstwa austryackiego;

4) jeżeli adwokat nie prosi o przypuszczenie do złożenia przysięgi w czasie przepisanym lub nie rozpocznie urzędowania swego;

5) jeżeli przez sądy karne zostanie uznanym za winnego konkursu oszustnego, zbrodni, wykroczenia pochodzącego z chciwości zysku, lub przestępstwa tego samego rodzaju.

§. 63.

O utracie prawa adwokatury, stanowić będzie sąd wyższy krajowy lub dystryktualny, powziąwszy o tem wiadomość z własnego spostrzeżenia swego, lub z relacyi uczynionej od władz innych lub od wydziału adwokatów; o czem też sąd ten doniesie ministrowi sprawiedliwości, najwyższemu trybunałowi sądowemu i podległym sobie władzom sądowym, równie jak wydziałowi adwokatów.

Schlusse des Jahres haben die ersten Instanzen Auszüge aus der Vormerkung über die Advocaten an das Oberlandes- oder Districtual-Obergericht zu überreichen, welches dieselben gehörig zu prüfen und wenn eine Gerichtsbehörde nicht mit der nöthigen Strenge gegen die vorgekommenen Pflichtverletzungen verfahren seyn sollte, deren strengere Bestrafung, und wenn es zu diesem Ende nothwendig seyn sollte, die nachträgliche Einleitung einer förmlichen Disciplinar-Untersuchung darüber anzuordnen hat.

Von jeder gegen einen Advocaten eingeleiteten Disciplinar-Untersuchung und deren Erfolg, so wie von jeder auch nur provisorischen Suspension ist auch der Ausschuss der Advocaten in Kenntniss zu setzen.

Fünftes Hauptstück.

Von der Erlöschung der Advocatur.

§. 62.

Die Advocatursbefugniss erlischt:

1. in Folge der von dem Justizminister angenommenen Entsagung;

2. im Falle der Annahme eines besoldeten Staatsamtes oder der Ausübung einer, mit der Advocatur unvereinbaren Nebenbeschäftigung (§. 4);

3. wegen des Verlustes des österreichischen Staatsbürgerrechtes;

4. wenn der Advocat um die Zulassung zur Eidesleistung in der bestimmten Frist nicht ansucht, oder sein Amt nicht antritt;

5. wenn er von den Strafgerichten eines strafbaren Concurses, eines Verbrechens, eines aus Gewinnsucht hervorgegangenen Vergehens, oder einer solchen Uebertretung schuldig erkannt worden ist.

§. 63.

Dass eine Advocatenbefugniss erloschen sei, ist vom Oberlandes- oder Districtual-Obergerichte, nachdem es hievon durch eigene Wahrnehmung oder durch Anzeige von Seite anderer Behörden oder des Advocaten-Ausschusses Kenntniss erlangt hat, auszusprechen, dem Justizminister und dem obersten Gerichtshofe anzuzeigen und den ihm unterstehenden Gerichtsbehörden sowohl, als dem Advocaten-Ausschusse bekannt zu machen.

Wzór Nr. I do §fu 7.

Rota przysięgi dla adwokatów.

Poprzysięgniesz pan Bogu Wszechmogącemu, a honorem swojim i poczciwością zaręczysz, iż dochowasz niezłomnej wierności i posłuszeństwa Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości, naszemu Najłaskawszemu Monarsze, Franciszkowi Józefowi Pierwszemu, z Bożej łaski Cesarzowi Austryackiemu, Królowi Węgierskiemu i Czeskiemu, Królowi Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Slawonii, Galicyi i Lodomeryi i Illiryi, Arcyksięciu Austryi itd., a po Nim Najjaśniejszym Następcom Jego z Jego pokolenia i krwi pochodzącym; a ponieważ zamianowanym zostałeś adwokatem w królestwie .... (w województwie Serbskiem i w banacie Temeskim), z siedzibą urzędowania w .... przeto poprzysięgniesz pan, iż będziesz wykonywać nadany sobie urząd adwokata tak w sprawach cywilnych jak karnych, z wiernością i uczciwością, stosownie do obowiązujących ustaw i rozporządzeń, a w szczególności stosownie do przepisów, wydanych o wykonywaniu adwokatury; iż nigdy nie spuścisz z oczu uszanowania winnego dla sądów i władz publicznych; iż popierać będziesz z równą gorliwością i sumiennością tak ubogiego jak bogatego przy poszukiwaniu lub obronie praw jego: w ogólności. iż nie dasz się powodować w pełnieniu urzędowych czynności swojich ani znaczeniem osoby, ani bojaźnią lub uprzedzeniem, ani chęcią zysku lub inną namiętnością albo zamysłem pobocznym, lecz we wszystkich okolicznościach tylko według ustaw postępować będziesz; iż w powierzonym sobie urzędzie całemi siłami swemi starać się będziesz o pomnożenie czci i dobra Jego Ces. Król. Mości i całego wspólnego państwa austryackiego, iż odwracać będziesz od nich wszelką szkodę i stratę, i oraz zawsze na celu mieć będziesz jak najdokładniejsze zachowanie i utrzymywanie praw.

Co mi tu obecnie przedstawionem zostało, i co we wszystkich punktach dobrze i asno zrozumiałem, to wszystko dochowam wiernie i gorliwie.

Tak mi dopomóż Panie Boże!

SPIS RZECZY.

Formulare Nr. I, zu §. 7.

Eidesformel für Advocaten.

Sie werden zu Gott dem Allmächtigen schwören und bei Ihrer Ehre und Treue geloben, Seiner kaiserlich-königlichen Apostolischen Majestät, unserem Allergnädigsten Landesfürsten und Herrn, Franz Joseph dem Ersten, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien und Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich etc. und nach Allerhöchst Demselben den aus Allerhöchst Dessen Stamme und Geblüte nachfolgenden Erben unverbrüchlich treu und gehorsam zu seyn, und nachdem Sie zum Advocaten im Königreiche (in der serbischen Woiwodschaft und dem Temeser Banate) mit dem Sitze in ernannt worden sind, so werden Sie schwören, das Ihnen verliehene Amt eines Advocaten in Civil- wie in Strafsachen stets treu und redlich in Gemässheit der bestehenden Gesetze und Verordnungen, insbesondere der über die Ausübung der Advocatur erlassenen Vorschriften auszuüben, die den Gerichten und öffentlichen Behörden schuldige Achtung niemals zu verletzen, dem Armen, wie dem Reichen bei Verfolgung oder Vertheidigung seiner Rechte mit gleichem Eifer und gleicher Gewissenhaftigkeit beizustehen und sich überhaupt bei Ihren ämtlichen Verrichtungen weder durch das Ansehen der Person, Furcht oder Vorliebe, noch durch Eigennutz oder sonst durch Leidenschaft oder Nebenabsicht leiten zu lassen, sondern unter allen Umständen nur dem Gesetze gemäss zu handeln; in dem Ihnen übertragenen Amte Seiner k. k. Majestät und des österreichischen Gesammtreiches Ehre und Wohl nach allen Ihren Kräften zu befördern; jeden Nachtheil und Schaden davon abzuwenden und stets die genaueste Befolgung und Aufrechthaltung der Gesetze vor Augen zu haben.

Was mir jetzt vorgehalten worden und ich in Allem wohl und deutlich verstanden habe, demselben soll und will ich in Allem getreu und fleissig nachkommen:

So wahr mir Gott helfe!

Inhalt.

171.

Oświadczenie ministeryalne z dnia 30. Lipca 1852,

dotyczące umowy, ułożonej między rządami austryackim i saskim, względem ścigania zbiegłych na drugie terytoryum zbrodniarzy, przez żandarmeryę strony przeciwnej.

Ponieważ rządy cesarsko-austryacki i królewsko-saski, umowę w tym celu zawarły, iż począwszy od d. 1. Sierpnia 1852 aż do dalszego rozporządzenia i z zastrzeżeniem dwumiesięcznego wypowiedzenia, obopólnej żandarmeryi, dozwolonem być winno pod pewnemi warunkami ściganie zbrodniarzy zbiegłych na terytoryum państwa drugiego, tudzież, iż takowa w razie niebezpieczeństwa ognia i wody, lub innych wypadków żywiołowych, użytą być może do pomocy na terytoryum państwa drugiego; przeto ugodziły się rządy wspomnione co się tycze postępowania, w obudwóch względach zachować się mającego, aż do dalszego przeprowadzenia umowy rzeczonej, na postanowienia następujące:

Artykuł 1.

Tylko w nagłych przypadkach, gdzie przewłoka niebezpieczeństwem grozi, i nie idzie o przekroczenie ustaw cłowych, dozwolonem zostaje żandarmeryi jednego państwa, dalsze ściganie zbrodniarza zbiegłego lub innego indywiduum, publicznej bezpieczności zagrażającego, nawet i po za granicę kraju w terytoryum państwa drugiego, tak dalece, iż z uniknieniem wszelkiego, z piśmiennego zawiadomienia wynikającego zatrzymywania, stan rzeczy ustnie najbliższej władzy bezpieczeństwa lub jej organom, do postępowania policyjnego powołanym (przełożeństwu gminy, osobom sądu miejscowego, posterunkom żandarmeryi etc.), zawiadomić i ich do dalszych odpowiednich kroków urzędowych zawezwać należy.

Artykuł 2.

Konwój ze strony tych bezpieczeństwa organów państwa ościennego, może tylko wyjątkowo i z wyłączeniem wszelkiej dalszej własnej czynności urzędowej, wtedy mieć miejsce, jeżeli takowy wyraźnie od nich żądanym będzie i do pewniejszego poznania ściganego potrzebnym się być ukazuje.

Artykuł 3.

Do przedsiębrania rewizyi domu na cudzem terytoryum, ścigająca żandarmerya nigdy nie będzie miała prawa. Względem tego, winna takowa udać się z wyjaśnieniem stanu rzeczy, do przełożonego lub do osoby sądowej miejsca, i zawezwać urzędnika tego do przedsięwzięcia wizytacyi w jej obecności, a zaś aż do chwili przybycia onegoż, ograniczyć się tylko na zewnętrzne strzeżenie domu.

Artykuł 4.

Złoczyńcę na cudzem terytoryum schwytanego, żandarm nie będzie mógł w żadnym razie nazad przez granicę ze sobą uprowadzać, nawet choćby mu się schwytanie jeszcze w p r z ó d udało, nim do pierwszej stacyi przybył, schwytany raczej z

171.

Ministerial-Erklärung vom 30. Juli 1852,

betreffend das zwischen Oesterreich und Sachsen, wegen Verfolgung flüchtiger Verbrecher auf das andere Staatsgebiet durch die gegenseitige Gensd'armerie verabredete Uebereinkommen.

Nachdem die kaiserlich-österreichische und die königlich-sächsische Regierung vom 1. August 1852 an bis auf Weiteres und mit Vorbehalt zweimonatlicher Aufkündigung dahin übereingekommen sind, dass der gegenseitigen Gensd'armerie die Verfolgung flüchtiger Verbrecher auf das Gebiet des anderen Staates, unter gewissen Bedingungen gestattet seyn solle, so wie dass dieselbe bei Feuer- und Wassergefahr oder anderen Elementar-Ereignissen auf dem Gebiete des anderen Staates zur Hilfeleistung verwendet werden dürfe; so haben sich die genannten Regierungen zu weiterer Ausführung dieses Uebereinkommens, rücksichtlich des in beiderlei Beziehung zu beobachtenden Verfahrens über nachfolgende Bestimmungen geeiniget.

Artikel 1.

Nur in dringenden Fällen, wo Gefahr im Verzuge obwaltet und es sich nicht um Uebertretung von Zollgesetzen handelt, soll es der Gensd'armerie des einen Staates gestattet seyn, die Verfolgung eines flüchtigen Verbrechers oder sonst der öffentlichen Sicherheit gefährlichen Individuums, auch über die Landesgränze in das Gebiet des anderen Staates zu dem Ende fortzusetzen, um mit Vermeidung eines jeden, durch schriftliche Benachrichtigung entstehenden Aufenthaltes, der nächsten Sicherheitsbehörde oder deren zur polizeilichen Einschreitung berufenen Organen (Gemeindevorstehung, Ortsgerichtspersonen, Gensd'armerie-Posten etc.) den Sachverhalt mündlich mitzutheilen und dieselben zur weiteren entsprechenden Amtshandlung aufzufordern.

Artikel 2.

Eine Begleitung dieser Sicherheitsorgane des Nachbarstaates kann nur ausnahmsweise und mit Ausschluss jeder ferneren eigenen Amtshandlung in dem Falle Platz greifen, wenn es von jenen ausdrücklich verlangt wird und zur sicheren Erkennung des Verfolgten nothwendig erscheint.

Artikel 3.

Eine Haussuchung auf fremdem Landesgebiete vorzunehmen, ist die nacheilende Gensd'armerie niemals berechtiget. Sie hat sich hierwegen unter Aufklärung des Sachverhaltes an den Ortsvorstand oder eine Ortsgerichtsperson zu wenden, diesen Beamten zur Vornahme der Visitation in ihrer Gegenwart aufzufordern, und sich bis zu dessen Ankunft auf die äussere Ueberwachung des Hauses zu beschränken.

Artikel 4.

Den auf fremdem Territorium ergriffenen Uebelthäter darf der Gensd'arme in keinem Falle, somit auch dann nicht, wenn die Ergreifung noch vor dem Eintreffen bei der ersten Station gelungen wäre, mit sich über die Landesgränze zurückführen, sondern ein solcher

należytą przezornością, oddany być winien władzy właściwej lub organom wyżej (Art. 1) wspomnionym tego terytoryum, gdzie schwytanie nastąpiło, a reklamacya zaś w tej mierze zachodząca, załatwioną być ma tylko na drodze korespondencyi urzędowej między władzami sądowemi lub policyjnemi, do śledztwa powołanemi.

Artykuł 5.

Żandarm wyjednać sobie winien wiarygodne potwierdzenie co się tycze postąpienia swego na terytoryum cudzem, tudzież co do skutku onegoż, a to, albo przez wciągnienie do książki jego służbowej, albo przez odpis protokołu, dla wykazania się przed swym przełożonym i poczynienia dalszych w tej mierze kroków potrzebnych.

Artykuł 6.

Uwolnienia od urzędowego postępowania cłowego na granicy, żandarm żądać nie może; wszelakoż zastrzega się tu, iż postępowanie to nie udaremni nagłej bezpieczeństwa służby.

Artykuł 7.

Jeżeliby w razie niebezpieczeństwa ognia, wody lub innych za granicą wydarzających się wypadków żywiołowych, pożądane były sąsiednie zakłady ocalenia, wówczas żandarmerya tylko za rekwizycyą dotyczącej władzy bezpieczeństwa państwa cudzego, i jeżeli to się stać może bez istotnego uszczerbku służby własnej, w zupełnem uzbrojeniu, udać się ma na miejsce niebezpieczeństwa, gdzie pod kierownictwem zarządzającej władzy miejscowej, współdziałać będzie ku obronie wielce zagrożonej przy takich wypadkach własności i bezpieczności publicznej.

A także i względem tych czynności służbowych, wyjedna sobie żandarmerya potwierdzenia albo w księdze służbowej, albo w inny sposób wiarygodny.

Artykuł 8.

Dla łatwiejszego osiągnienia zamierzonego niniejszem celu, należy uważnymi uczynić mieszkańców obustronnych terytoryów granicznych przez władze przełożone na własny ich interes, wymagający po nich popierania wedle możności wyż rzeczonego wystąpienia żandarmeryi sąsiedniej, złoczyńcę ścigającej, ku czemu zaś władze i publiczne organa bezpieczeństwa, wyraźnie zobowiązane być winny.

W dowód czego, w imieniu rządu austryackiego, przez niżej podpisanego ministra domu i spraw zewnętrznych, Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości, niniejsze oświadczenie ministeryalne, zostało wystawione i dokonane, i za równe ze strony rządu królewsko-saskiego, ma być wymienione.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p.

ist unter den nöthigen Vorsichten der competenten Behörde oder den oben (Artikel 1) erwähnten Organen im Gebiete, wo die Ergreifung geschah, zu übergeben, eine allfällige Reclamation aber nur im Wege ämtlicher Correspondenz zwischen den zur Untersuchung berufenen Gerichts- oder Polizeibehörden auszutragen.

Artikel 5.

Der Gensd'arme hat sich über seine Einschreitung auf dem fremden Staatsgebiete und deren Erfolg eine glaubwürdige Bestätigung, entweder in seinem Dienstbuche oder durch Protokolls-Abschrift zu verschaffen, um sich bei seinen Dienstvorgesetzten auszuweisen und das Nöthige zur weiteren Veranlassung an die Hand geben zu können.

Artikel 6.

Die Befreiung von der gränzzollämtlichen Behandlung kann der Gensd'arme nicht ansprechen; doch wird vorausgesetzt, dass diess nicht mit Beeinträchtigung des dringenden Sicherheitsdienstes geschehe.

Artikel 7.

Werden bei einer Feuer- oder Wassergefahr, oder einem sonstigen, jenseits der Landesgränze sich ergebenden Elementar-Ereignisse die nachbarlichen Rettungsanstalten in Anspruch genommen, so hat die Gensd'armerie nur auf Requisition der betreffenden Sicherheitsbehörde des fremden Staates, und wenn es ohne wesentliche Beeinträchtigung des eigenen Dienstes geschehen kann, sich in voller Ausrüstung auf den Ort der Gefahr zu begeben, um mit Unterstellung unter die Anordnungen der leitenden Localbehörde zum Schutze des bei solchen Anlässen sehr gefährdeten Eigenthumes und der öffentlichen Sicherheit mitzuwirken.

Auch über diese Dienstleistungen ist sich die Bestätigung im Dienstbuche oder sonst in glaubhafter Weise zu verschaffen.

Artikel 8.

Zur leichteren Erreichung des mit dieser Uebereinkunft bezielten Zweckes sind die Bewohner der beiderseitigen Gränzbezirke durch die vorgesetzten Behörden auf ihr eigenes Interesse, die erwähnten Einschreitungen der einem Uebelthäter nacheilenden Gensd'armen des Nachbarstaates nach Thunlichkeit zu unterstützen, aufmerksam zu machen, die Behörden und öffentlichen Sicherheits-Organe aber ausdrücklich dazu zu verpflichten.

Zur Urkunde dessen ist Namens der österreichischen Regierung von dem unterzeichneten Minister des Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten Seiner k. k. Apostolischen Majestät die gegenwärtige Ministerial-Erklärung ausgestellt und vollzogen worden, und soll dieselbe gegen eine dergleichen königlich-sächsischer Seits ausgestellte, ausgetauscht werden.

Gr. Buol-Schauenstein *m. p.*

172.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 30. Sierpnia 1852,

do wszystkich władz krajowych finansowych, tudzież do fabryk tytuniu i tabaki, do dyrekcyi dochodów loteryjnych i do niższo-austryackiej dyrekcyi urzędów leśnych;

mocą którego ustanowionem zostaje w jaki sposób na przyszszłość, dla ocenienia sustentacyjnych praworoszczeń wdowy i sierot po takich urzędnikach i sługach publiblicznych, którzy w czynnej służbie zostając, jako dobrowolni samobójcy, życie sobie odbierają, nastąpić winno dochodzenie pod tym względem czy samobójstwo popełnionem zostało w stanie imputacyjnym lub nie.

Wdowy i sieroty owych urzędników publicznych, którzy jako dobrowolni samobójcy w czynnej służbie życie sobie odbierają, tracą wedle ustaw istniejących prawo do normalnej pensyi lub prowizyi, albowiem ten czyn ich dla tego uważanym być ma jako dobrowolny akt wyrzeczenia się służby, ponieważ urzędnik publiczny samowolnie się przez to w niemożność wprawia zostawania w dalszym stosunku służby i pełnienia obowiązków z nią na się przejętych.

Dla ustawienia więc dowodu przeciwnego, iż samobójstwo nie dobrowolnie, lecz w napadzie obłąkania zmysłów i w bezprzytomności umysłu popełnionem zostało, a przeto uczynek ten do przypisania winy nie był zdolnym, wymaganem było dotąd urzędowe uznanie tegoż albo wyrok ze strony władzy dotyczącej politycznej (a to, gdzie obowiązywała ustawa karna austryacka, tej władzy, która powołaną była do zawyrokowania w ciężkich przestępstwach policyjnych).

Po obwieszczeniu patentu cesarskiego z d. 17. Stycznia 1850 (dz. pr. p. r. 1850 część XVI Nr. 24), wedle którego samobójstwo nie ma już być uważane jako ciężkie przestępstwo policyjne, zaszły obecnie przypadek wywołał pytanie, w jaki sposób na przyszłość zastąpione być ma uznanie sądowe, względem poczytania winy w samobójstwie, wymagane wedle przepisów dotychczasowych dla rozprawy nad prawami co do sustentacyi wdowy i sierot po urzędniku publicznym, samobójczym sposobem ze świata zeszłym.

Ponieważ w razie gwałtownej śmierci na wszelki sposób polityczne organa najpierwej są powołane do czynienia potrzebnych dochodzeń i rozpoznania stanu rzeczy tej, przeto, aby w razie popełnionego samobójstwa urzędnika publicznego, ocenić należycie prawa co do utrzymania wdowy i sierot po onymże pozostałych, rozporządza się na przyszłość niniejszem, iż do rozprawy względem pensyi lub prowizyi, załączonym być musi uwierzytelniony odpis protokołu śledczego, który zawierać będzie zdanie lekarzy przybranych do dochodzenia na miejscu uczynku, względem tego, czy w razie rzeczywiście zachodzącego samobójstwa, takowe wedle zbiegających się przytem poszlak, popełnionem zostało w stanie zdolnym do poczytania w tem winy lub nie.

Jednocześnie, co się tycze prowadzenia interesów przez zmarłego, przedłożony być winien w takim razie urzędowy wykaz, iż pod tym względem nie ciąży na nim żadne przekroczenie, któreby za sobą pociągało utratę prawa do utrzymania należących jego.

Takowe tedy dokumenta służyć będą za podstawę przy rozstrzygnieniu praw sustentacyjnych wdowy i sierot pozostałych w myśl ustaw dotychczasowych.

Baumgartner m. p.

172.

Erlass des Finanzministeriums vom 30. August 1852,

an sämmtliche Finanz-Landes-Behörden, dann an die Tabakfabriken-, Lottogefälls- und niederösterreichische Waldamts-Direction,

wodurch bestimmt wird, in welcher Weise künftighin zum Behufe der Würdigung der Versorgungs-Ansprüche der zurückgebliebenen Witwen und Waisen von solchen Staatsdienern, welche in der activen Dienstleistung als freiwillige Selbstmörder ihr Leben enden, die Erhebung gepflogen werden soll, ob der Selbstmord im zurechnungsfähigen Zustande erfolgt sei oder nicht.

Die Witwen und Waisen jener Staatsdiener, welche in der activen Dienstleistung als freiwillige Selbstmörder ihr Leben enden, werden nach den bestehenden Vorschriften des Anspruches auf die Betheilung mit der normalmässigen Pension oder Provision verlustig, da diese That aus dem Grunde als ein freiwilliger Act der Dienstes-Entsagung anzusehen ist, indem der Staatsdiener dadurch sich selbst in die Unmöglichkeit versetzt, sein Dienstverhältniss fortzusetzen, und die damit übernommenen Verpflichtungen zu erfüllen.

Zur Herstellung des Gegenbeweises, dass der Selbstmord nicht freiwillig, sondern in einem Anfalle von Irrsinn und Geistesabwesenheit verübt wurde, folglich die That nicht zurechnungsfähig war, wurde bisher ein ämtliches Erkenntniss oder ein Urtheil der betreffenden politischen Behörde (welche da, wo das österreichische Strafgesetzbuch bestand, jene war, welche in schweren Polizei-Uebertretungen zu erkennen hatte), gefordert.

Nach Bekanntmachung des kaiserlichen Patentes vom ***17. Jänner 1850 (R. G. B. Jahrgang 1850, Stück XVI, Nummer 24)****, wonach der Selbstmord nicht mehr als schwere Polizei-Uebertretung zu behandeln kömmt, hat ein vorgekommener Fall die Frage hervorgerufen, in welcher Weise in Zukunft das nach den bisherigen Vorschriften zur Verhandlung des Versorgungs-Anspruches der Witwe und Waisen eines als Selbstmörder gestorbenen Staatsdieners über die Zurechnungsfähigkeit des Selbstmordes erforderliche richterliche Erkenntniss, zu ersetzen sei?*

Da im Falle eines gewaltsamen Todes die politischen Organe jedenfalls zunächst berufen sind, die nöthigen Erhebungen pflegen, und den Befund aufnehmen zu lassen, so wird, um im Falle des vollbrachten Selbstmordes eines Staatsdieners, die Versorgungs-Ansprüche der zurückgebliebenen Witwe und Waisen würdigen zu können, für die Zukunft angeordnet, dass der Pensions- oder Provisions-Verhandlung eine beglaubigte Abschrift des Untersuchungs-Protokolles, in welchem von den zur Local-Erhebung beigezogenen Aerzten das Gutachten enthalten ist, ob im Falle eines wirklich stattgefundenen Selbstmordes, derselbe nach allen dabei concurrirenden Inzichten im zurechnungsfähigen Zustande begangen worden sei, oder nicht, angeschlossen werde.

Gleichzeitig ist auch in einem solchen Falle in Bezug auf die Geschäftsführung des Verstorbenen die ämtliche Nachweisung beizubringen, dass demselben in dieser Beziehung nicht etwa ein solches Vergehen zur Last falle, wodurch der Versorgungs-Anspruch den Angehörigen desselben verwirkt würde.

Diese Behelfe haben sodann zur Grundlage der Entscheidung über den erwähnten Versorgungs-Anspruch der hinterbliebenen Witwen und Waisen im Sinne der bisherigen Vorschriften zu dienen.

Baumgartner *m. p.*

173.

Rozrządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, wojny i finansów z dnia 31. Sierpnia 1852,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego;

względem przypadków, w których, i względem czasu, jak długo trwać ma prowidowanie żołnierstwa przechodzącego, należące się mu od kwaterodawcy za wynagrodzeniem przepisanem.

Ministerstwa spraw wewnętrznych, wojny i finansów, stanowią niniejszem, iż prowidowanie (obiad) należące się od kwaterodawcy za ustanowionem wynagrodzeniem, żołnierstwu, w przechodzie będącemu, od felfebla i równych jemu szarż niżej idąc, stosownie do §fu 31. Najwyższego przepisu o kwaterowaniu wojska z dnia 15. Maja 1851 r. (dz. pr. p. N. 124), miejsce mieć winno w przypadkach następujących i na przeciąg czasu, jak niżej wymieniono:

1) w razie dyslokacyi wojska i w innych podobnych pochodach jego, w każdym dniu marszu i wypoczynku, włącznie dnia, w którym wojsko stanęło na stacyi, oznaczonej albo marszrutą jako ostatni cel drogi, albo też w razie przerwy marszu, rozkazem, celem zatrzymania się wydanym; tudzież

2) w razie koncentracyi wojska i w podobnych jego ustawieniach i zakomenderowaniach, których ciąg albo wyraźnie, albo z samego celu jako chwilowy (przechód) już naprzód jest oznaczony, podczas całego trwania owej doczasowej koncentracyi, ustawienia lub zakomenderowania.

Bach m. p. **Csorich** m. p. **Baumgartner** m. p.

173.

Erlass der Ministerien des Innern, des Krieges und der Finanzen vom 31. August 1852,

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgränze,

über die Fälle, in welchen, und die Dauer, während welcher die Verpflegung der auf dem Durchzuge befindlichen Mannschaft durch den Quartierträger gegen die vorschriftmässige Vergütung stattzufinden hat.

Die Ministerien des Innern, des Krieges und der Finanzen finden anzuordnen, dass die im §. 31 der Allerhöchsten Militär-Einquartierungs-Vorschrift vom 15. Mai 1851 (Reichs-Gesetzblatt, Nr. 124) bestimmte Verabreichung der Verpflegung (Mittagskost) von den Quartierträgern an die auf dem Durchzuge befindliche Militärmannschaft vom Feldwebel und den gleichgestellten Chargen abwärts gegen die festgesetzte Vergütung in folgenden Fällen und während der hier angedeuteten Zeitdauer einzutreten hat:

1. bei Truppen-Dislocations- und ähnlichen Marschbewegungen an allen Marsch- und an allen Rasttagen, einschliessig den Tag, an welchem die Truppe in die durch die Marsch-Ordre als letztes Ziel, oder bei Unterbrechung des Marsches, in Folge eines Haltbefehles, in die durch den letzteren bezeichnete Station eingerückt ist; dann

2. bei Truppen-Concentrirungen und derlei zeitlichen Truppen-Aufstellungen und Commandirungen, deren Dauer entweder ausdrücklich, oder dem Zwecke nach als eine vorübergehende (Durchzug) schon im Vorhinein bestimmt ist, während der ganzen Dauer dieser zeitlichen Concentrirung, Aufstellung oder Commandirung.

Bach *m. p.* **Csorich** *m. p.* **Baumgartner** *m. p.*